

Sinteza propunerilor și obiecțiilor
la proiectul Foii de parcurs privind „Statul de Drept” (cap.23 – Justiție și Drepturi Fundamentale)

Participantul la avizare, consultare publică	Nr. de ord.	Conținutul obiecției sau propunerii	Argumentarea autorului proiectului
Ministerul Educației și Cercetării	1.	La capitolul 23 „Justiție și drepturi fundamentale”, blocul Drepturile Fundamentale, la punctul 12.2 a se redacta denumirea corectă a Programului indicat în acțiune, ca fiind „ <i>Implementarea Programului de Educație Multilingvă în sistemul educațional.</i> ”	Se acceptă.
	2.	Se recomandă redactarea textului proiectului din punct de vedere gramatical, ortografic și stilistic.	Se acceptă.
Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației	3.	Lipsa de propuneri și obiecții.	
Casa Națională de Asigurări Sociale	4.	Lipsa de propuneri și obiecții.	
Compania Națională de Asigurări în Medicină	5.	Lipsa de propuneri și obiecții.	
Administrația Națională a Penitenciarelor	6.	Lipsa de propuneri și obiecții.	
Inspectoratul Național de Probațiune	7.	Lipsa de propuneri și obiecții.	
Biroul Național de Statistică	8.	Se propune includerea BNS în calitate de instituție co-responsabilă la următoarele măsuri: • 5.4 Dezvoltarea Sistemului Electronic de Management al Persoanelor Condamnate și 10.1. Adoptarea cadrului normativ pentru transpunerea acquis-ului UE privind combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, subcapitolul II Drepturile Fundamentale.	Se acceptă.
Centrul Național Anticorupție	9.	La capitolul 24, domeniul IV.4 – „Confiscarea, înghețarea bunurilor și sancțiuni financiare” se propune la subacțiunile 1.2, 1.3 și 1.4 în calitate de prim executor să fie stabilit Ministerul Justiției, ca autoritate abilitată cu atribuții de promovare a modificărilor normative.	Această propunere va fi analizată la cap.24.
Agencia Națională de Prevenirea și Combaterea Violenței împotriva	10.	Lipsa de propuneri și obiecții.	

Femeilor și a Violenței în Familie			
Ministerul Apărării	11.	Lipsa de propuneri și obiecții.	
Consiliul Superior al Magistraturii	12.	La acțiunea 1.1 se propune modificarea textului după cum urmează: „Numirea/selectarea membrilor Colegiului de selecție și evaluare a judecătorilor, precum și Colegiului disciplinar, urmare a exercițiului de pre-vetting, și organizarea concursurilor pentru candidați până la completarea tuturor funcțiilor”	Se acceptă.
	13.	La acțiunea 1.2 se propune modificarea textului după cum urmează: „Numirea membrilor Colegiului de selecție și evaluare a procurorilor, precum și Colegiului de disciplină și etică, urmare a exercițiului de pre-vetting, și organizarea concursurilor pentru candidați până la completarea tuturor funcțiilor”	Se acceptă.
	14.	La acțiunea 1.3 se propune modificarea textului după cum urmează: „Elaborarea/revizuirea de către Consiliul Superior al Magistraturii și Consiliul Superior al Procurorilor a cadrului normativ intern, pentru a asigura eficiența activității proprii și a organelor din cadrul acestora” or, legislația în vigoare a exclus termenul de „organe subordonate” cu referință la colegiile specializate și inspecția judiciară sau inspecția procurorilor.	Se acceptă.
	15.	La acțiunea 1.3 se propune completarea instituției responsabile cu „Ministerul Justiției” deoarece în cadrul procesului de elaborare a propunerilor de modificare a cadrului normativ intern, CSM și CSP ar putea elabora propuneri de modificare a legislației pentru eficientizarea activității sale sau a organelor din cadrul acestora.	Nu se acceptă. Acțiunea vizează exclusiv actele interne ale CSM.
	16.	Se propune adăugare unei noi măsuri: „1.6. Elaborarea registrului electronic unic”. Astfel, elaborarea registrului electronic unic va permite instituirea unui singur instrument electronic pentru toate registrele interne ale CSM, dar și a altor registre obligatorii instituite prin lege (de ex. Registru de evidență a cazurilor de influență necorespunzătoare, instituit prin Hotărârea nr. 964/31 din 2 decembrie 2014, prin care s-a aprobat Regulamentul privind evidența cazurilor de influență necorespunzătoare în Consiliul Superior al Magistraturii și instanțele judecătorești)	Nu se acceptă. Este o măsură operațională internă a CSM.
	17.	La acțiunea 3.1 se propune modificarea textului după cum urmează: „Organizarea concursurilor pentru ocuparea posturilor vacante de judecător la Curtea Supremă de Justiție după finalizarea exercițiului de vetting”. Astfel, modificarea textului este necesară pentru a ne asigura că scopul măsurii este organizarea concursurilor și nu obligarea CSM de a ocupa posturile vacante până la sfârșitul anului 2026, indiferent de numărul sau calitatea candidaților.	Se acceptă.

	18.	La acțiunea 5.1 se propune modificarea termenului limită din „2025 – 2026” în „2025” or, conform art. 4 alin. (6) a Legii nr. 252 din 17.08.2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative, Comisiile de evaluare evaluează toți subiecții menționați la art.3 până la 31 decembrie 2025. Din aceste considerente, evaluarea candidaților în anul 2026 nu este oportună.	Nu se acceptă. Potrivit art. 4 din Legea nr.252, Comisiile de evaluare evaluează toți subiecții până la 31 decembrie 2025. În același timp, același articol statuează că Comisiile de evaluare <i>activează până la finalizarea examinării de către Curtea Supremă de Justiție a ultimei contestații depuse</i> , fapt care va excede anul 2025.
	19.	Se propune completarea rezultatului strategic 5 cu următoarea măsură, cu termenul de implementare în anul 2025: „5.3. Consolidarea capacităților instituționale ale Consiliului Superior al Magistraturii și Consiliului Superior al Procurorilor pentru asigurarea evaluării candidaților, a judecătorilor și procurorilor în funcție.” Or, începând cu anul 2025, CSM și CSP trebuie să își consolideze capacitățile instituționale pentru a asigura evaluarea candidaților și a judecătorilor și procurorilor în funcție în baza criteriilor, metodologiei și calității evaluărilor efectuate de Comisia de evaluare a judecătorilor și Comisia de evaluare a procurorilor.	Se acceptă parțial. Măsură de consolidare a capacităților secretariatelor CSM și CSP a fost inclusă la obiectivul 1 (măsura strategică). În același timp, însăși măsura strategică 1 are scopul de consolidare a capacităților organelor de administrare judecătorească.
	20.	Se propune completarea rezultatului strategic 6 cu următoarea măsură, cu termenul de implementare în anul 2025: „6.2. Consolidarea capacităților și asigurarea funcționalității inspecției judiciare în vederea verificării activității organizatorice a instanțelor judecătorești la înfăptuirea justiției, verificării corectitudinii repartizării aleatorii a dosarelor, examinării petițiilor și sesizărilor cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare”. Astfel, consolidarea responsabilității judecătorilor este asigurată nu doar de către CSM și colegiul disciplinar, dar și de către inspecția judiciară. Respectiv, este necesară consolidarea capacităților inspecției judiciare și subdiviziunii care asigură activitatea acesteia în materie disciplinară și de verificare a activității organizatorice a instanțelor judecătorești. Mai mult, în anul 2025 expiră mandatul mai multor inspectori judiciari.	Nu se acceptă. Aspectele de consolidare a capacităților sunt vizate de măsura strategică 1.
	21.	Se propune completarea rezultatului strategic 6 cu următoarea măsură, cu termenul de implementare în anul 2025: „6.2. Consolidarea capacităților și asigurarea funcționalității inspecției procurorilor în vederea verificării activității procurorilor și activității organizatorice a procuraturilor, examinării sesizărilor cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare”. Astfel, consolidarea responsabilității procurorilor este asigurată nu doar de către CSP și colegiul de etică și disciplină, dar și de către inspecția procurorilor. Respectiv, este necesară consolidarea capacităților inspecției procurorilor și subdiviziunii care asigură activitatea acesteia în materie disciplinară și de verificare a activității organizatorice a procuraturilor.	Nu se acceptă. A se vedea cele menționate mai sus.

		Mai mult, în cadrul inspecției procurorilor nu sunt completate toate funcțiile vacante.	
	22.	La acțiunea 7.1 se propune modificarea textului după cum urmează: „Organizarea concursurilor pentru ocuparea posturilor vacante în sistemul judecătoresc/procuratură, inclusiv a funcțiilor de conducere.” deoarece ocuparea posturilor vacante nu este o măsură în sine pentru consolidarea capacității sistemului judecătoresc. Mai mult, ocuparea funcțiilor vacante necesită implicare organelor specializate din cadrul CSM/SCP și, după caz, suportul altor autorități publice (de ex. ANI, CNA, SIS, ș.a.).	Se acceptă. Redacția măsurii a fost ajustat.
	23.	La acțiunea 8.1 se propune excluderea sintagmei „noi”. Modificarea circumscripției unei instanțe prin absorbție sau separare, nu presupune adoptarea unei noi hărți judiciare sau a procuraturilor.	Se acceptă.
	24.	La acțiunea 8.2 se propune modificarea textului după cum urmează: „Revizuirea Planului de construire a clădirilor noi și/sau de renovare a clădirilor existente necesare pentru buna funcționare a sistemului instanțelor judecătorești și implementarea graduală” cu termenul de implementare în anul 2025. Revizuirea Hotărârii Parlamentului nr. 21 din 03.03.2017 este posibil de realizat în anul 2025 și anexa acesteia, odată ce trebuie să fie revizuite circumscripția unor sedii, termenii de implementare, acțiunea și indicatorii de rezultat. Pentru unele instanțe, acțiunile propuse sunt desuete (de ex. Judecătoria Ungheni). Între timp, Guvernul a întreprins anumite măsuri pentru identificarea și trecerea la balanța ministerului justiției a unor terenuri pentru construcția clădirilor noi (de ex. Cahul, Strășeni).	Se acceptă.
	25.	La acțiunea 9.2 se propune completarea instituțiilor responsabile cu „Ministerul Justiției și Procuratura Generală” or, Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești este responsabilă de colectarea și furnizarea datelor statistice, conform Hotărârii Guvernului nr. 650 din 26.05.2016.	Se acceptă.
	26.	Se propune completarea rezultatului strategic 9 cu o nouă măsură: „9.3. Monitorizarea periodică a dosarelor care se află pe rolul instanțelor judecătorești perioade nerezonabile.” În perioada 2022 – 2024, mai mulți judecători din diferite nivele de instanțe judecătorești au demisionat din funcție, iar alții au fost eliberați din funcție. Astfel, un număr impunător de dosare a fost redistribuit altor judecători. În același timp, CSM a constatat că în procedura unor judecători, dosarele se află pe rol mai mulți ani (chiar și 8 ani în prima instanță). Din aceste considerente,	Se acceptă.

		Inspekția judiciară și CSM periodic trebuie să verifice reducerea numărului de dosare care se află pe rolul instanțelor judecătorești perioade îndelungate nejustificate. Mai mult, în iulie 2024, CSM a elaborat propuneri pentru elaborarea Planului de acțiuni pentru implementarea recomandărilor din Raportul de monitorizare SIGMA a performanței Republicii Moldova în administrația publică în raport cu principiile administrației publice.	
27.	La acțiunea 10.2 se propune modificarea textului după cum urmează: „Implementarea și extinderea implementării soluției informaționale e-Dosar” or la moment, soluția informațională e-Dosar este la nivel de testare implementată în cadrul mai multor instanțe. Astfel, înainte de extinderea acesteia, este necesar ca soluția informațională e-Dosar să fie pusă în aplicare.	Se acceptă. Redacția măsurii a fost ajustat.	
28.	La rezultatul strategic 13 se propune modificarea textului după cum urmează: „Creșterea utilizării soluționării alternative a litigiilor”. Modificarea rezultă din utilizarea corectă a termenelor. Probabil este o traducere directă din limba engleză	Se acceptă.	
29.	La blocul „Combaterea Corupției” se propune: 1) Completarea rezultatului strategic 9 cu o nouă măsură: „1.7. Monitorizarea, evidența și publicarea cazurilor de influență necorespunzătoare”. Termen de implementare: 2025 – 2027. Instituții responsabile: Parlamentul Guvernul și instituțiile din subordinea sa Consiliul Superior al Magistraturii Consiliul Superior al Procurorilor. Raportarea cazurilor de influență necorespunzătoare este măsură de prevenire a corupției. În anul 2024, patru judecători au fost lipsiți de imunitate în legătură cu comiterea unor acte de corupție. Ulterior, inspekția judiciară a fost sesizată, printre altele, despre încălcarea denunțării influenței necorespunzătoare. Pentru a consolida raportarea unor asemenea influențe, dar și a consolida instituția avertizorilor de integritate, este necesar ca instituțiile publice să publice informații despre monitorizarea, evidența și publicarea cazurilor de influență necorespunzătoare în cadrul celor trei puteri în stat și a instituțiilor din subordinea/din cadrul acestora.	Nu se acceptă. Foaia de parcurs urmează să includă măsuri sistemice.	
30.	La blocul „Combaterea Corupției” se propune: 1) Modificarea măsurii nr. 3.2., după cum urmează: „Dezvoltarea competențelor prin formare profesională a ofițerilor de urmărire penală și a procurorilor (specializați și teritoriali) privind urmărirea penală a cazurilor de corupție”. 2) Alternativ, completarea cu următoarele instituții responsabile: Procuraturile specializate	Nu se acceptă. Scopul măsurii este axat pe consolidarea capacităților profesionale de combatere a corupției electorale. În același timp, sunt organizate și instruiți continue în domeniul investigării la general a cazurilor de corupție și a celor conexe.	

		Considerăm inoportună specificarea corupției electorale la această măsură. În caz contrar urmează să fie menționate toate formele de corupție din domeniul public și privat. Totuși, diferențierea procurorilor specializați și teritoriali, va asigura programe de instruire diferite, la necesitate. Totodată, necesitățile de instruire sunt elaborate de către procuraturile specializate și teritoriale și sunt expediate în adresa Consiliului Superior al Procurorilor care propune Institutului Național al Justiției organizarea instruirilor inițiale și periodice, la necesitate.	
	31.	La blocul „Combaterea Corupției”, la acțiunea 3.3 se propune modificarea textului după cum urmează: „Elaborarea Ghidului de aplicare a legislației procesuale și individualizarea pedepselor penale în cazurile de corupție”. Măsura formulată nu corespunde art. 4 alin. (1) lit. a) a Legii nr. 64 cu privire la Curtea Supremă de Justiție din 30.03.2023, conform căreia instanța supremă elaborează ghiduri cu privire la aplicarea legislației procesuale, la individualizarea pedepselor penale și a sancțiunilor contravenționale.	Se acceptă.
	32.	La blocul „Drepturi fundamentale” la acțiunea 3.4 se propune modificarea textului după cum urmează: „Modificarea cadrului normativ în scopul revizuirii mecanismului de despăgubire a victimelor infracțiunilor” or, utilizarea termenului de „revizuire”, reprezintă mai bine scopul măsurii propuse pentru aprobare.	Acțiunea a fost exclusă.
	33.	La capitolul 23, se propune modificare numărului de ordine al blocului (Drepturile fundamentale) din „II” în „III” conform succesiunii sub-capitolelor.	Se acceptă.
	34.	La capitolul 23, blocul Drepturile fundamentale, la rezultatul strategic nr. 14, este necesară uniformizarea terminologiei utilizate conform legislației naționale (act de identitate sau buletin de identitate în loc de carte de identitate).	Nu se acceptă. Măsura vizează anume cardul de identitate.
Institutul Național de Justiție	35.	Se solicită înlocuirea textului „11.3. Îmbunătățirea curriculei de formare inițială/continuă de către Institutul Național al Justiției” cu textul „11.3. Îmbunătățirea planului de formare inițială/continuă de către Institutul Național al Justiției”. Această solicitare se bazează pe analiza prevederilor art. 7 alin. (2) lit. e) și h) din legea nr. 152 din 8 iunie 2006, care stabilește că planurile de formare inițială și continuă sunt aprobate anual de către Consiliul INJ. Respectiv, planul de formare reprezintă documentul care stabilește activitățile și tematicile de instruire anuală, aliniate nevoilor de formare profesională a grupurilor țintă, precum și cerințelor specifice procesului de justiție, Astfel, utilizarea termenului „plan de formare” reflectă mai bine practica existentă, asigură o terminologie precisă și evită interpelările.	Se acceptă.

Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat	36.	Lipsa de propuneri și obiecții.	
Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	37.	Lipsa de propuneri și obiecții.	
Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal	38.	Lipsa de propuneri și obiecții.	
Ministerul Muncii și Protecției Sociale	39.	Secțiunea II Drepturi fundamentale: Rezultatul strategic 4: „Sistem de protecție a copilului care răspunde prompt și eficient nevoilor fiecărui copil, și o justiție prietenoasă copiilor asigurată”: – din măsura 4.2, textul ”Ratificarea instrumentelor internaționale în materie de protecție a drepturilor copiilor: - Convenția privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și la măsurile de protecție a copiilor (19.10.1996)” se va exclude, deoarece prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1711/2024 a fost promulgată Legea pentru aderarea Republicii Moldova la Convenție. Astfel măsura nr. 4.2. se va expune în următoarea redacție: ”Adoptarea proiectului de lege privind ratificarea Convenției privind obținerea pensiei de întreținere în străinătate pentru copii și alți membri ai familiei, încheiată la 23 noiembrie 2007 și a Protocolului opțional”.	Urmare a discuțiilor cu Comisia Europeană acest punct a fost exclus.
	40.	Rezultatul strategic 4. ”Sistem de protecție a copilului care răspunde prompt și eficient nevoilor fiecărui copil și o justiție prietenoasă copiilor asigurată” se va completa, la sugestia Comisiei Uniunii Europene, cu două acțiuni noi cu următorul cuprins: - 4.4. Angajarea a 300 de specialiști în protecția drepturilor copilului, termen de realizare – 2026. Instituții responsabile: Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Finanțelor. - 4.5. Asigurarea monitorizării implementării Programului Național pentru Protecția Copilului pe anii 2022-2026. Termen de realizare – 2026. Instituția responsabilă – Ministerul Muncii și Protecției Sociale.	Se acceptă.

		Acțiunile în cauză au fost recomandate de a se regăsi în Foaia de parcurs de către reprezentanții Comisiei Europene în cadrul ședinței din 17 decembrie 2024. Totodată, reprezentanții Comisiei Europene au recomandat expunerea acțiunilor ce țin de protecția copilului într-o secțiune A aparte, context în care se propune introducerea unui rând nou înainte de Rezultatul strategic ”4. Sistem de protecție a copilului care răspunde prompt și eficient nevoilor fiecărui copil și o justiție prietenoasă copiilor asigurată” după cum urmează: Drepturile copilului.	
	41.	Rezultatul strategic 9. „Demnitate umană inerentă, tratament echitabil și nediscriminatoriu asigurat”, – „măsura 9.2. „Monitorizarea implementării Programului Național pentru Promovarea și Asigurarea Egalității între Femei și Bărbați în Republica Moldova pentru 2023-2027” cuvîntul „Monitorizarea” de substituit cu cuvîntul „Asigurarea”, iar la instituțiile responsabile de inclus pe lângă Ministerul Muncii și Protecției Sociale următoarele entități: Cancelaria de Stat, Ministerul Justiției, Ministerul Sănătății, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Mediului, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Finanțelor, Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului, Agenția Relații Interetnice, Agenția Servicii Publice	Nu se acceptă modificările propuse la pct.9.2. Scopul acțiunii este de a asigura o monitorizare eficientă a acestor 2 programe fără a include lista tuturor instituțiilor responsabile de implementare în proiectul foii de parcurs. Coordonarea cu toate aceste instituții se va realiza pe platforma Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Agenției Naționale pentru Prevenirea și Combaterea Violenței împotriva Femeilor și Violenței în Familie.
		Rezultatul strategic 10: „Mecanismele de protecție și asistență pentru victimele violenței față de femei și ale violenței în familie consolidat, prin abordarea multidimensională conform standardelor UE” se va reformula în: „Mecanisme de protecție și asistență pentru victimele violenței față de femei și ale violenței în familie consolidate în corespundere cu standardele europene”. – măsura 10.2 „Monitorizarea implementării Programului Național de Prevenire și Combatere a Violenței împotriva Femeilor și a Violenței Domestice pentru 2023-2027” urmează a fi reformulată, după cum urmează: „Asigurarea implementării Programului național de prevenire și combatere a violenței împotriva femeilor și a violenței în familie pentru 2023-2027”, iar la instituții responsabile de inclus autoritățile administrației publice centrale de specialitate – Agenția Națională de Prevenire și Combatere a Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Justiției. Importanța acestei acțiuni nu rezidă în monitorizarea	A se vedea argumentele de la pct. de mai sus.

		programului (abordare pasivă), dar în capacitatea de a implementa (abordare activă) măsurile incluse în Program. Prin utilizarea termenului „asigurarea implementării” se creează o obligație clară pentru autoritățile responsabile de a acționa concret pentru punerea în practică a măsurilor din Program, or, monitorizarea în sine nu contribuie direct la reducerea violenței, ci doar urmărește progresul. – Se va include măsura 10.5 „Formarea profesioniștilor pentru sprijinirea victimelor și coordonarea interinstituțională” la instituții responsabile se propun: Agenția Națională de Prevenire și Combatere a Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Justiției. Această acțiune răspunde la comentariile reprezentanților Comisiei Europene din cadrul ședinței tematice, dar și reflectă esența rezultatului strategic și presupune instruire pentru avocați, polițiști, procurori, judecători, medici și personalul din domeniul social privind abordările speciale în cazul victimelor și fortificarea mecanismului de cooperare între instituțiile responsabile.	Pct. 8.6 de la blocul „Drepturi Fundamentale” cuprinde măsura de asigurare a instruirilor pentru profesioniștii din sector.
		Rezultatul strategic 11: „Drepturile persoanelor cu dizabilități asigurate”, se va include măsura 11.3 „Dezvoltarea, producerea și diseminarea statisticilor, inclusiv pe domeniul dizabilitate” conform cerințelor Compendiumului de evidențe statistice ale EUROSTAT (responsabil BNS). Acțiunea dată a fost coordonată în prealabil cu colegii de la BNS.	
Oficiul Avocatului Poporului	42.	Propunem de a include Oficiul Avocatului Poporului în calitate de partener al instituțiilor responsabile de implementarea măsurilor legate de alinierea cadrului normativ național la acquis-ul UE, și anume: - Pe dimensiunea II Combaterea corupției, 1) Rezultatul strategic: 1. <i>Cadrul juridic național privind investigarea și urmărirea penală a actelor de corupție aliniat la acquis-ul UE</i>, la măsurile 1.2. și 1.5 includerea Oficiului Avocatului Poporului - Pe dimensiunea II Drepturile fundamentale, 2) Rezultatul strategic, 3. <i>Proceduri penale echitabile și efective asigurate</i>, la măsurile 3.1; 3.3 și 3.4 includerea Oficiului Avocatului Poporului. 3) Rezultatul strategic, 4. <i>Sistem de protecție a copilului care răspunde prompt și eficient nevoilor fiecărui copil, și o justiție prietenoasă copiilor asigurată</i>, la măsurile 4.1 și 4.2 includerea Oficiului Avocatului Poporului. 4) Rezultatul strategic, 5. <i>Condițiile de detenție îmbunătățite și rețelele tratamente în instituțiile penitenciare eradicate</i>, la măsura 5.1 includerea Oficiului Avocatului Poporului.	Se acceptă parțial. Nu toate măsurile vor implica instituția Ombudsmanului în procesul de realizare.

		5) Rezultatul strategic, 6. <i>Libertatea de întrunire, asociere, conștiință și religie respectate, protejate și facilitate</i>, la măsura 6.1 includerea Oficiului Avocatului Poporului. 6) Rezultatul strategic, 7. <i>Protecția datelor cu caracter personal și respectarea vieții private asigurată în mod eficient în conformitate cu standardele internaționale și europene</i>, la măsurile 7.1 și 7.2 includerea Oficiului Avocatului Poporului. 7) Rezultatul strategic, 8. <i>Libertatea de exprimare și libertatea mass-mediei garantată în conformitate cu standardele europene și cu acquis-ul UE</i>, în concordanță cu valorile democrației, pluralismului și toleranței, la măsurile 8.1 și 8.2 includerea Oficiului Avocatului Poporului. 8) Rezultatul strategic, 9. <i>Demnitate umană inerentă, tratament echitabil și nediscriminatoriu asigurat</i>, la măsurile 9.1 și 9.7 includerea Oficiului Avocatului Poporului. 9) Rezultatul strategic, 10. <i>Mecanismele de protecție și asistență pentru victimele violenței față de femei și ale violenței în familie consolidat, prin abordarea multidimensională conform standardelor UE</i>, la măsura 10.1 includerea Oficiului Avocatului Poporului. 10) Rezultatul strategic, 11. <i>Drepturile persoanelor cu dizabilități asigurate</i>, la măsura 11.1 includerea Oficiului Avocatului Poporului. 11) Rezultatul strategic, 14. <i>Cadrul normativ și instituțional privind dreptul cetățenilor UE creat</i>, la măsura 14.1 și 14.2 includerea Oficiului Avocatului Poporului.	
	43.	La rezultatul strategic 11. <i>Drepturile persoanelor cu dizabilități asigurate</i> , se propune completarea cu o măsură nouă, care ar viza adoptarea Programului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități, termenul 2025, Ministerul Muncii și Protecției Sociale în calitate de instituție responsabilă	Se acceptă.
	44.	La rezultatul strategic 1. <i>Capacitățile instituțiilor naționale de protecție a drepturilor omului fortificate</i> , se propune redactarea măsurii 1.2 după cum urmează: 1.2 <i>Alinierea cadrului normativ național la directivele UE privind standardele pentru organismele de egalitate și de protecție și promovare a drepturilor omului, în special cu privire la competențe</i> . La autorități responsabile includerea Oficiului Avocatului Poporului.	Nu se acceptă. Directivele UE vizează mandatul și competențele instituțiilor echivalente Consiliului Egalității. Obiectul de reglementare a actelor UE nu interferează cu competențele instituției Ombudsmanului.
Autoritatea Națională de Integritate	45.	Cu referire la acțiunea 2.2 din Capitolul 23 comunicăm că, Autoritatea are asigurat accesul prin platforma guvernamentală de interoperabilitate Mconnect la mai multe sisteme și registre de stat prin care se realizează contrapunerea datelor în procesul de verificare a declarațiilor de avere. Verificarea automatizată va fi posibilă doar o dată cu reingineria SIA E-integritate. În prezent, la acest capitol suntem la etapa de consultări și elaborarea caietului de sarcini împreună	Se acceptă.

		cu partenerii de dezvoltare. Astfel, considerăm oportun extinderea termenului stabilit pentru realizarea acțiunii 2.2 până în anul 2027	
Comisia Națională a Pieței Financiare	46	Lipsa de propuneri și obiecții.	
Procuratura Anticorupție	47.	Se consider imperios necesar completarea proiectului foi de parcurs cu domenii care au fost excluse, dar care au fost propuse anterior și care un caracter fundamental în procesul de realizare a cerințelor de aderare la Uniunea Europeană. În particular, proiectul foi de parcurs nu conține măsuri clare de combatere a corupției la nivel înalt și nu conține sub nici o formă măsuri de capacitate a instituțiilor responsabile de prevenirea și combaterea corupției la nivel înalt. Se consideră util a reaminti faptul că capacitatea instituțiilor responsabile de prevenirea și combaterea corupției, inclusiv prin realizarea unei finanțări adecvate a activității acestora și completarea funcțiilor vacante a fost recomandată de către reprezentanții Comisiei Europene în concluziile screening-ului bilateral pe capitolul 23 care a avut loc la data de 15 octombrie 2024 la Bruxelles. Mai mult, în cadrul discuțiilor tehnice avute cu reprezentanții Comisiei Europene asupra proiectului foi de parcurs pe capitolul 23 și capitolul 24, care a avut loc la data de 17 decembrie 2024, aceștia au recomandat introducerea în proiect a unei măsuri care să prevadă capacitatea instituțiilor de combatere a corupției cu mențiunea – ”Procuratura Anticorupție și Autoritatea Națională de Integritate”. De menționat că în proiectul inițial discutat și agreat de membrii grupului o astfel de măsură era prevăzută. Nu mai puțin important este faptul că la data de 02.12.2024 Guvernul Republicii Moldova a expediat Fondului Monetar Internațional o scrisoare de intenție semnată de Prim-ministrul Republicii Moldova care prevede, inter alia, un angajament de a asigura Procuratura Anticorupție cu personal suficient, în special cel puțin 70% din procurori și 70% din posturile de ofițeri, angajament ce urmează a fi realizat până în luna aprilie a anului 2025. Realizarea acestei sarcini vine să ducă la debursarea celei de-a opta tranșe în sumă de cca 134 mln USD pentru a fi folosite ca suport bugetar. În această ordine de idei se propune completarea foi de parcurs, la capitolul 23 subcapitolul II - Combaterea corupției, cu rezultatul strategic ”Capacitatea instituțiilor responsabile de prevenirea și combaterea corupției (Procuratura Anticorupție și Autoritatea Națională de Integritate)”, măsura cu următorul text: ”Acordarea unor resurse financiare adecvate realizării sarcinilor	Proiectul Foi de parcurs cuprinde măsuri de consolidare a capacităților autorităților cu competențe de prevenire și combatere a corupției. La pct.3.1 este inclusă următoarea măsură: <i>„Consolidarea capacităților operaționale a organelor de drept responsabile de investigarea și urmărirea penală a cazurilor de corupție și celor conexe corupției.”</i>. Această măsură vizează toate autoritățile cu competențe în sector, inclusiv Procuratura Anticorupție.

		<i>Procuraturii Anticorupție și Autorității Naționale de Integritate și completarea funcțiilor vacante în aceste instituții</i>”, intervalul de timp – <i>”2025”</i>, instituția responsabilă – <i>”Consiliul Superior al Procurorilor, Procuratura Generală, Procuratura Anticorupție, Autoritatea Națională de Integritate, Ministerul Finanțelor”</i>. Se arată îngrijorarea asupra faptului că lipsa unei astfel de măsuri în foaia de parcurs ar putea să fie tratată ca o nerespectare a cadrului de negocieri fapt care va afecta procesul în sine și din aceste motive se solicită acceptarea prezentei opinii/aviz.	
	48.	La subcapitolul II - Combaterea corupției, la pct.1 se propune completarea cu acțiunea „1.7. Transpunerea în legislația națională a Directivei (UE)2017/1371 („Directiva PIF”) a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal”. Potrivit preambulului Foi de parcurs „Statul de drept”, pentru atingerea obiectivelor urmărite, de a consolida independența sistemului judiciar, protecția drepturilor fundamentale și spațiul de libertate, securitate și justiție, în conformitate cu cele mai înalte standarde ale UE, se propun a fi realizate acțiuni concrete pe domniile: sistemul judiciar, lupta împotriva corupției, drepturile fundamentale, lupta împotriva criminalității organizate, cooperarea instituțiilor de aplicare a legii, ș.a. În corespunde cu prevederile art.4 alin.(1) și alin.(2) lit. k) din Legea securității statului nr.618/1995, prin amenințări la adresa securității statului se înțelege <i>ansamblul de acțiuni, condiții și factori ce comportă pericol pentru stat, societate și personalitate</i>. Pericol deosebit pentru securitatea statului prezintă acțiunile/inacțiunile orientate spre materializarea următoarelor fapte: <u>implicarea în manifestări de corupție</u> a persoanelor cu funcții de demnitate publică, a angajaților din cadrul organelor de ocrotire a normelor de drept și/sau din cadrul autorităților de control, care, în virtutea funcției/statutului, săvârșesc o acțiune sau inacțiune ilegală în interesul sau la indicația unui grup criminal organizat ori a unei organizații criminale sau care au pus în aplicare scheme de fapte coruptibile ce prejudiciază buna funcționare a instituției în care activează ori buna funcționare a ramurilor economiei naționale. Odată cu adoptarea Legii integrității nr.82/2017, au fost definite și clasificate la art.44 alin.(1) și (2) lit. 1) din lege, actele de corupție. În sensul Legii integrității, actele de corupție reprezintă <i>infracțiuni și contravenții, săvârșite în sectorul public și în cel privat, a căror sancționare este prevăzută de Codul penal și</i>	Se acceptă parțial. Această directivă este inclusă în proiectul foi de parcurs dar se regăsește la cap.24.

		<i>Codul contravențional</i>. Respectiv, în categoria infracțiunilor de corupție au fost trecute <u>acțiunile de delapidare a mijloacelor din fondurile externe</u>. Potrivit art.126/1 din Codul penal, prin mijloace din <i>fonduri externe</i> se înțeleg resursele financiare și materiale alocate în calitate de granturi, subvenții, credite, donații, împrumuturi, ajutor umanitar de către alte state, <u>Comunitatea Europeană sau instituții, organizații și asociații internaționale</u>, persoane fizice sau juridice străine, garantate sau contractate de către stat, precum și cele nerambursabile. O altă noțiune a asistenței externe, este definită în pct.9.1. din Regulamentul cu privire la cadrul instituțional și mecanismul de coordonare și management al asistenței externe, Anexa nr.1 la Hotărârea de Guvern nr.377/2018 și se referă nemijlocit la <u>asistența financiară și tehnică acordată Republicii Moldova, Guvernului și/sau altor autorități publice de către comunitatea partenerilor externi de dezvoltare</u>. Pornind de la conținutul Directivei PIF, principalele direcții de armonizare a legislației penale naționale cu privire la faptele care aduc atingere intereselor financiare ale UE sunt următoarele: incriminarea fraudei și a altor fapte care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii; condițiile răspunderii persoanei fizice și, respectiv, a persoanei juridice pentru infracțiunile care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii; sancțiunile pentru infracțiunile care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii aplicabile persoanei fizice și, respectiv, persoanei juridice; termenele de prescripție a răspunderii penale și a executării pedepsei pentru infracțiunile care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii; aplicarea legii penale în spațiu; raportul dintre răspunderea penală și cea administrativă pentru faptele care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii. Tipul și caracterul actelor juridice ale UE sunt definite la art.288 din Tratatul de Funcționare a UE. Norma respectivă, specifică cu claritate faptul că regulamentele, <u>directivele</u> și deciziile sunt obligatorii și cine este obligat să le respecte. Directiva este obligatorie pentru fiecare stat membru destinat cu privire la rezultatul care trebuie atins, lăsând autorităților naționale competența în ceea ce privește forma și mijloacele. În materia dreptului comparat, în calitate de exemplu de bună practică, poate fi menționat textul din Comunicarea Comisiei către Consiliul și Parlamentul European, privind Foile de parcurs pentru Bulgaria și România, unde la punctul 2 sbpct.2.1. din document, au fost trecute mai multe domenii cheie care au fost luate în considerare ca prioritate pentru reformă, inclusiv și „<i>dezvoltarea în</i>	
--	--	--	--

		<i>continuare a cadrului legislativ și a capacității administrative pentru a proteja interesele financiare ale Comunității împotriva fraudei și corupției”</i>	
	49.	La subcapitolul II - Combaterea corupției, la pct.3, sbct.3.1 se propune a fi revăzută reglementarea „<i>Consolidarea capacităților organelor de drept responsabile de investigarea și urmărirea penală a cazurilor de corupție și celor conexe corupției</i>”, prin înlocuirea acesteia cu măsuri concrete de capacitatea instituției cu competențe materiale exprese la investigarea corupției mari, inclusiv și intervalul de timp pentru realizarea acestor acțiuni, care se impun a fi realizate în perioada 2025-2026. Considerăm util a reaminti faptul că capacitatea instituțiilor responsabile de prevenirea și combaterea corupției, inclusiv prin realizarea unei finanțări adecvate a activității acestora și completarea funcțiilor vacante a fost recomandată de către reprezentanții Comisiei Europene în concluziile screening-ului bilateral pe capitolul 23 care a avut loc la data de 15 octombrie 2024 la Bruxelles. Mai mult, în cadrul discuțiilor tehnice avute cu reprezentanții Comisiei Europene asupra proiectului foii de parcurs pe capitolul 23 și capitolul 24, care a avut loc la data de 17 decembrie 2024, aceștia au recomandat introducerea în proiect a unei măsuri care să prevadă capacitatea instituțiilor de combatere a corupției cu mențiunea – „Procuratura Anticorupție și Autoritatea Națională de Integritate”. De menționat că în proiectul inițial discutat și agreat de membrii grupului o astfel de măsură era prevăzută. Nu mai puțin important este faptul că la data de 02.12.2024 Guvernul Republicii Moldova a expediat Fondului Monetar Internațional o scrisoare de intenție semnată de Prim-ministrul Republicii Moldova care prevede, inter alia, un angajament de a asigura Procuratura Anticorupție cu personal suficient, în special cel puțin 70% din procurori și 70% din posturile de ofițeri, angajament ce urmează a fi realizat până în luna aprilie a anului 2025. Realizarea acestei sarcini vine să ducă la debursarea celei de-a opta tranșe în sumă de cca 134 mln USD pentru a fi folosite ca suport bugetar	A se vedea cele menționate mai sus.
Ministerul Afacerilor Externe	50.	Conținutul compartimentului „Rezultat strategic” din proiectul Foi de parcurs „Statul de drept” urmează a fi revăzut, astfel încât acesta să prevadă indicatori specifici și măsurabili care trebuie atinși.	Se acceptă parțial. Anumite măsuri au fost modificate. În același timp, propunerea este una generală și nu este clar care anume rezultate strategice vizează.

Consiliul Superior al Procurorilor	51.	Lipsa de propuneri și obiecții.	
Agencia Relații Interetnice	52.	Cu referire la Capitolul 23 se propune la pct 9.6 sintagma "interzicerea discriminării rasiale" să fie completată cu sintagma "etnice" și va avea următorul cuprins "interzicerea discriminării rasiale și etnice"	Se acceptă.
	53.	Cu referire la Capitolul 23 se propune rezultatul strategic 12. „<i>Protecția minorităților garantată în conformitate cu standardele și practicile europene și incluziunea acestora asigurată</i>” să fie completat cu următoarele acțiuni: 1) 12.5 „<i>Consolidarea capacităților Agenției relații Interetnice pentru asigurarea implementării eficiente a politicii statului în domeniul minorităților naționale și relațiilor interetnice</i>”, interval de timp 2025-2027, instituțiile responsabile : Agenția Relații Interetnice, Ministerul Finanțelor. 2) 12.6 „<i>Realizarea Studiului privind participarea reprezentanților minorităților naționale în organele administrației publice centrale și Parlamentul Republicii Moldova</i>”, interval de timp 2026, instituția responsabilă : Agenția Relații Interetnice	Se acceptă parțial. Acțiunea 13.6 și 13.7 vizează: - Consolidarea capacităților Agenției Relații Interetnice; - Îmbunătățirea procesului de consultare și participare efectivă a minorităților la procesul de luare a deciziilor și elaborare a politicilor, în conformitate cu Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale.
Ministerul Energiei	54.	Având în vedere importanța monitorizării progresului acțiunilor planificate conform termenelor stabilite, considerăm oportună propunerea de a include în tabel indicatori de monitorizare care să permită o evaluare clară și transparentă a progreselor realizate. Aceștia vor contribui la asigurarea unei raportări eficiente și fundamentate asupra implementării Foii de parcurs.	Monitorizarea acestui document va fi asigurată riguros. În același timp structura documentului a fost prezentată de către Comisia Europeană.
Agencia Servicii Publice	55.	La Capitolul 23 "Justiție și drepturile fundamentale" , la compartimentul II. Drepturile fundamentale , rezultatul strategic "Cadrul normativ și instituțional privind dreptul cetățenilor UE creat" - măsura 14.6 cuvintele „ <i>actelor de identitate</i> ” de substituit cu cuvintele „ <i>cășilor de identitate</i> ”.	Se acceptă.
Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești	56.	La capitolul IV. Cooperarea în materie de asigurare a respectării legii, schimbul de informații, pct. 1.1. - 1.3., în funcție de datele vizate în aceste acțiuni, ar putea fi necesar și implicarea Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești (dacă datele țin de identificarea veniturilor, locul aflării debitorului și bunurilor sale).	
	57.	La capitolul XII. Cooperare judiciară în materie civilă și comercială, pct. 1.8. și 2.5. ar fi necesar implicarea Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești;	Propunerea va fi abordată la cap.24.

	58.	La Capitolul I. Sistemul judiciar, pct.11.2. considerăm necesară organizarea cursurilor de formare continuă inclusiv și pentru executori judecătorești.	Măsura propusă este orientată exclusiv pe instruirea judecătorilor și procurorilor care sunt beneficiarii INJ. În același timp, în contextul procesului de integrare europeană vor fi organizate mai multe seminare de instruire conexe diferitor sectoare la care vor fi antrenați actori relevanți.
Ministerul Culturii	59.	Lipsa de propuneri și obiecții.	
Curtea Constituțională	60.	Lipsa de propuneri și obiecții.	
Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale	61.	Lipsa de propuneri și obiecții.	
Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică	62.	Cu referire la capitolul I. Sistemul Judiciar, la acțiunea 10.1. se va exclude Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică din calitatea de instituție responsabilă întrucât operaționalizarea activității unei Agenții depășește domeniile de competență a acesteia.	Se acceptă. Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică a fost exclus.
	63.	Cu referire la capitolul I. Sistemul Judiciar, La acțiunea 10.3. având în vedere că autoritatea care elaborează, promovează și realizează politica Guvernului în domeniul comunicațiilor electronice și determină strategia de dezvoltare a domeniului respectiv este Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării textul „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” se va substitui cu textul „Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării”.	Se acceptă. Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică a fost exclus.
	64.	Cu referire la capitolul III Drepturile Fundamentale, la acțiunea 5.4. textul „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” se va exclude deoarece dezvoltarea Sistemelor informaționale este responsabilitatea posesorului acestor sisteme.	Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică este inclus în calitate de instituție coresponsabilă (de suport pe anumite aspecte).
Cancelaria de Stat	65.	Cu referire la Capitolul 23, la alineatul întâi (partea introductivă a Foi de parcurs), se va ține cont că acronimele pot fi utilizate în cazul în care au fost explicate anterior în text. În același timp, pe parcursul textului se utilizează atât denumirea prescurtată, cât și cea completă, inclusiv cuvântul „Uniunea Europeană”, ceea ce impune unificarea acestora.	Se acceptă.
	66.	Cu referire la Capitolul 23, se va examina suplimentar în ce măsură este aplicabil termenul de executare - „la data aderării”, în situația în care ultimul enunț din introducere stabilește că „documentul definește acțiuni și termene clare ... pentru a garanta coerența punerii în aplicare a reformei până în 2027”.	Termenul a fost coordonat cu Biroul pentru Integrare Europeană și Comisia Europeană.

	67. Cu referire la Capitolul 23, propunem la Capitolul II Combaterea Corupției, punctul 1.5 să fie corelat cu Foaia de parcurs „Reforma administrației publice”, după cum urmează: <table><tr><td>Acțiunea 1: Cadrul normativ privind statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică și a funcționarilor publici de conducere de nivel superior aliniat la recomandările GRECO aprobat, în special definirea criteriilor clare pentru numirea secretarilor de stat, stabilirea restricțiilor post-angajare, desemnarea autorității responsabile pentru monitorizarea respectării restricțiilor post-angajare și stabilirea sancțiunilor pentru încălcarea acestora</td><td>Decembrie 2025</td><td>Cancelaria de Stat Ministerul Justiției Autoritatea Națională de Integritate Centrul Național Anticorupție</td></tr><tr><td>Acțiunea 2: Codul de conduită și etică profesională aplicat persoanelor cu funcții de demnitate publică implementat 2.1.Cadrul normativ privind Codul de conduită și etică profesională aplicat persoanelor cu funcții de demnitate publică elaborat și aprobat 2.2. Ghidul metodologic privind aplicarea Codului de conduită și etică profesională elaborat și distribuit autorităților publice</td><td>Ianuarie 2025- Decembrie 2027 Decembrie 2026 Decembrie 2027</td><td>Cancelaria de Stat Ministerul Justiției Autoritatea Națională de Integritate Centrul Național Anticorupție</td></tr></table>	Acțiunea 1: Cadrul normativ privind statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică și a funcționarilor publici de conducere de nivel superior aliniat la recomandările GRECO aprobat, în special definirea criteriilor clare pentru numirea secretarilor de stat, stabilirea restricțiilor post-angajare, desemnarea autorității responsabile pentru monitorizarea respectării restricțiilor post-angajare și stabilirea sancțiunilor pentru încălcarea acestora	Decembrie 2025	Cancelaria de Stat Ministerul Justiției Autoritatea Națională de Integritate Centrul Național Anticorupție	Acțiunea 2: Codul de conduită și etică profesională aplicat persoanelor cu funcții de demnitate publică implementat 2.1.Cadrul normativ privind Codul de conduită și etică profesională aplicat persoanelor cu funcții de demnitate publică elaborat și aprobat 2.2. Ghidul metodologic privind aplicarea Codului de conduită și etică profesională elaborat și distribuit autorităților publice	Ianuarie 2025- Decembrie 2027 Decembrie 2026 Decembrie 2027	Cancelaria de Stat Ministerul Justiției Autoritatea Națională de Integritate Centrul Național Anticorupție	Se acceptă parțial. A fost inclusă acțiunea care vizează elaborarea Codurilor de conduită. Celelalte acțiuni vor fi reflectate în Foaia de parcurs privind „Reforma administrației publice”.
Acțiunea 1: Cadrul normativ privind statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică și a funcționarilor publici de conducere de nivel superior aliniat la recomandările GRECO aprobat, în special definirea criteriilor clare pentru numirea secretarilor de stat, stabilirea restricțiilor post-angajare, desemnarea autorității responsabile pentru monitorizarea respectării restricțiilor post-angajare și stabilirea sancțiunilor pentru încălcarea acestora	Decembrie 2025	Cancelaria de Stat Ministerul Justiției Autoritatea Națională de Integritate Centrul Național Anticorupție						
Acțiunea 2: Codul de conduită și etică profesională aplicat persoanelor cu funcții de demnitate publică implementat 2.1.Cadrul normativ privind Codul de conduită și etică profesională aplicat persoanelor cu funcții de demnitate publică elaborat și aprobat 2.2. Ghidul metodologic privind aplicarea Codului de conduită și etică profesională elaborat și distribuit autorităților publice	Ianuarie 2025- Decembrie 2027 Decembrie 2026 Decembrie 2027	Cancelaria de Stat Ministerul Justiției Autoritatea Națională de Integritate Centrul Național Anticorupție						
Procuratura Generală	68. O remarcă generală pentru întregul text, propunem pentru claritatea Foi de parcurs, în situația când măsura de implementare prevede alinierea legislației naționale la Aquis-ul UE, sugerăm indicarea denumirii complete a actului UE vizat, cu indicarea totodată și a codul CELEX din EUR-Lex al actului (ex. măsura 2.5 Subcapitolul XII ș.a.).	Nu se acceptă. Structura a fost propusă de către Comisia Europeană. Indicarea CELEX-ului la toate actele UE va în Programul național de aderare.						

	69.	La capitolul 23, Compartimentul III „Drepturile fundamentale”, pct.3 măsura 3.7. „Numirea punctelor de contact în rețeaua europeană privind persoanele responsabile pentru genocid, crime împotriva umanității și crime de război” considerăm necesară reformularea denumirii măsurii deoarece sintagma „persoanele responsabile pentru genocid, crime împotriva umanității și crime de război” pare să nu fie compatibilă cu sensul generic al domeniului de referință. Modificarea ar putea fi făcută în acord cu denumirea de la pct. 3.6. și să vizeze, de exemplu, „persoanele responsabile pentru investigarea și urmărirea penală a cazurilor de genocid, crime împotriva umanității și crime de război”.	Se acceptă. Modificarea a fost efectuată în acord cu legislația UE.
Comisia Electorală Centrală	70.	La Capitolul 23 pct. II. Combaterea Corupției, acțiunea 2.3 <i>Elaborarea și aprobarea regulilor de audit al gestionării financiare a partidelor politice în conformitate cu standardele internaționale</i>, în coloana „Intervalul de timp” propunem substituirea anului „2026” prin textul „Decembrie 2025”. În argumentarea propunerii menționăm că există un proiect elaborat de Comisie al Metodologiei de efectuare a auditului și de verificare a partidelor politice din Republica Moldova. Acesta a fost supus consultării publice și urmează a fi aprobat în cadrul ședinței Comisiei după efectuarea expertizelor potrivit Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	Se acceptă.
	71.	La Capitolul 23 pct. III. Drepturile Fundamentale, acțiunea 11.1 <i>Alinierea cadrului normativ la acquis-ul UE privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor</i>, în coloana „Instituția responsabilă” propunem excluderea Comisiei Electorale Centrale. Propunerea Comisiei rezultă din faptul că urmare a examinării Directivei 2019/882 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor, constatăm că prevederile acesteia nu se referă la domeniul electoral, mai cu seamă la materialele informative, logistica electorală, dreptul de a alege și de a fi ales al persoanelor dizabilități.	Se acceptă.
Agenția de Guvernare Electronică	72.	La Capitolul 23, sub-capitolul I. Sistemul Judiciar, la măsura 10.1. care se referă la operaționalizarea activității noii Agenții de Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească, din coloana aferentă instituțiilor responsabile de implementarea măsurii respective se va exclude AGE. Astfel, prin prisma Hotărârii Guvernului nr.748/2024 cu privire la Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească și a Statului AGE, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.760/2010, considerăm că realizarea măsurii ține de competența	Se acceptă.

		nemijlocit a Ministerului Justiției și depășește mandatul AGE. Totodată, în urma operaționalizării activității noii Agenții, în corespundere cu competențele ei proprii stabilite de către Guvern, AGE își exprimă deschiderea spre o colaborare eficientă cu aceasta în scopul implementării politicilor de modernizare a serviciilor guvernamentale și de eTransformare a guvernării, inclusiv în domeniul justiției.	
	73.	La Capitolul 23, sub-capitolul I. Sistemul Judiciar , la măsura 10.2 care se referă la extinderea implementării soluției informaționale e-Dosar, din coloana aferentă a instituțiilor responsabile de realizarea măsurii respective se va exclude AGE . În susținerea acestei obiecții, menționăm că, în condițiile art.7/2 alin.(2) și art.7/3 alin.(2) din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, responsabili de asigurarea condițiilor juridice, financiare și organizatorice pentru dezvoltarea soluției informaționale e-Dosar și de realizarea nemijlocită a acestei competențe sunt posesorul și deținătorul soluției informaționale respective, în speță Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească (ADJAJ). În context, precizăm că, potrivit competențelor sale, AGE va asigura suportul necesar ADJAJ în implementarea Măsurii 10.2. la etapa coordonării prealabile a proiectelor de acte normative necesare pentru documentarea dezvoltării soluției informaționale e-Dosar.	Se acceptă.
	74.	La Capitolul 23, sub-capitolul I. Sistemul Judiciar , la măsura 10.3 care se referă la alinierea cadrului normativ la acquis-ul UE privind digitalizarea cooperării judiciare, din coloana aferentă a instituțiilor responsabile de implementarea măsurii respective se va exclude AGE . Motivăm această obiecție prin faptul că, potrivit pct.9 din Statutul său, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.760/2010, AGE are misiunea de implementare a politicilor de modernizare a serviciilor guvernamentale și de e-Transformare a guvernării în cadrul administrației publice centrale de specialitate, prin oferirea soluțiilor eficiente pentru creșterea calității serviciilor guvernamentale și a actului de guvernare. Subsecvent, în conformitate cu art.23 alin.(2) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, ținând cont de statutul său de instituție publică, AGE nu este abilitată să elaboreze proiecte de acte normative, cu atât mai mult de aliniere a cadrului normative național la aquis-ul UE. Astfel, în conformitate cu pct.12 din Statutul AGE, aceasta are dreptul să înainteze propuneri de modificare și completare a cadrului normativ doar în domeniul său de competență.	Se acceptă.
	75.	La Capitolul 23, sub-capitolul II. Combaterea Corupției, la Măsura 2.2, textul „ <i>prin intermediul platformei MConnect</i> ” se va substitui cu textul „ <i>prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect)</i> ”	Se acceptă.

	76	La Capitolul 23, în Sub-capitolul dedicat <i>drepturilor fundamentale</i>, la măsura 5.4. din coloana aferentă a instituțiilor responsabile de dezvoltarea Sistemului Electronic de Management al Persoanelor Condamnate se va exclude AGE. Astfel, în conformitate cu cerințele art.7/2 alin.(2) și art.7/3 alin.(2) din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, responsabili de asigurarea condițiilor juridice, financiare și organizatorice pentru crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea Sistemului Electronic de Management al Persoanelor Condamnate, precum și de realizarea nemijlocită a acestor competențe sunt posesorul și deținătorul acestui sistem informațional. De altfel, potrivit Acțiunii 52 din Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.829/2023, Ministerul Justiției este indicat ca instituție responsabilă pentru crearea unui sistem electronic de management al dosarelor persoanelor condamnate. Suplimentar, comunicăm faptul că prin prisma competențelor sale, AGE va asigura suportul necesar instituțiilor responsabile de implementarea Măsurii 5.4., la etapa coordonării prealabile a proiectelor de acte normative necesare pentru documentarea sistemului informațional ce urmează a fi creat.	AGE este indicat în calitate de instituție de suport și nu în rolul de instituție prim responsabilă.
Ministerul Afacerilor Interne	77.	La subcapitolul <i>Drepturile Fundamentale</i>, rezultatul strategic 4 „Sistem de protecție a copilului care răspunde prompt și eficient nevoilor fiecărui copil, și o justiție prietenoasă copiilor asigurată” se propune adăugarea următoarei măsuri: <i>“Modificarea cadrului normativ în vederea transpunerii Directivei 2011/93/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind combaterea abuzului sexual asupra copiilor; a exploatării sexuale a copiilor și a pornografiei infantile și de înlocuire a Deciziei-cadru 2004/68/JAI a Consiliului”</i>. Ca urmare a ședințelor comune ale GL 24 s-a decis transferarea acțiunii respective de la Capitolul 24 la Capitolul 23. Această informație a fost transmisă anterior către Ministerul Justiției la data de 28 octombrie 2024. Cu toate acestea, în proiectul remis spre avizare, aceasta nu se regăsește.	Se acceptă.
	78.	La subcapitolul <i>Drepturile Fundamentale</i>, rezultatul strategic 14 „<i>Cadrul normativ și instituțional privind dreptul cetățenilor UE creat</i>”, la măsura 14.2 se propune modificarea denumirii în conformitate cu acțiunea 163 din PNR 2025, aprobat prin HG nr. 841/2024: <i>„Aprobarea proiectul de lege privind transpunerea Directivei 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului</i>	Redacția acțiunii a fost revizuită potrivit recomandărilor Comisie Europene.

		<i>din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și sedere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora”</i>	
Ministerul Sănătății	79.	Lipsa de propuneri și obiecții.	
Coaliția pentru Incluziune și Nediscriminare	80.	Foia de parcurs operează des cu expresii incomplete/incerte , făcând adesea trimitere la „elaborarea unui cadru normativ”, „modificarea cadrului normativ” sau „îmbunătățirea mecanismelor”, fără a specifica clar ce legi urmează să fie amendate și în ce sens. În lipsa unei nominalizări exprese a standardelor europene și a directivelor relevante, nu este cert cum va fi asigurată alinierea la acquis-ul comunitar. Prin urmare, propunem includerea referințelor concrete la actele normative vizate (Cod penal, Cod de procedură penală, Legea privind Consiliul Superior al Magistraturii etc.). Totodată, corelarea fiecărei acțiuni cu directiva/standardul UE relevant ar demonstra în mod transparent modul în care se urmărește implementarea exactă a cerințelor europene și ar facilita evaluarea progreselor într-un cadru de referință unitar. Astfel, recomandăm completarea Foi de parcurs cu rubrici explicite care să precizeze standardele comunitare la care se aliniază fiecare reformă propusă sau, cel puțin, realizarea ulterioară a acestor recomandări în alte documente relevante.	Proiectul foi de parcurs stabilește prioritățile strategice și ordinea măsurilor de reformă necesare. Obiectivele și măsurile incluse în acest document derivă din angajamentul Republicii Moldova de aliniere a cadrului normativ la acquis-ul UE, precum și din necesitățile de fortificare a capacităților instituționale. Indicarea expresă a tuturor actelor UE în raport cu măsurile din Foia de parcurs se va efectua în Programul național de aderare a RM la UE.
	81.	Aspectele legate de protecția persoanelor cu dizabilități și dezinstituționalizare sunt generaliste. Deși se menționează alinierea la directivele UE referitoare la accesibilitate, nu se oferă detalii cu privire la standardele vizate sau la modul în care se va realiza procesul de dezinstituționalizare. Ar fi nevoie de un calendar concret, de obiective măsurabile și de un plan de acțiuni care să presupună închiderea instituțiilor rezidențiale de tip vechi și trecerea treptată la servicii de sprijin în comunitate. În aceeași ordine de idei, considerăm necesar să se menționeze un mecanism clar de monitorizare, sub coordonarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale, care să publice periodic rapoarte privind condițiile în care trăiesc persoanele cu dizabilități și progresele înregistrate în domeniul asistenței sociale. În același timp, documentul nu prevede clarificarea sarcinii de evaluare periodică a accesibilității pentru persoanele cu dizabilități. Reieșind din situația precară existentă la moment, ar fi primordială identificarea mecanismelor de evaluare obiectivă a condițiilor de accesibilitate a obiectelor infrastructurii sociale. Un aspect care ar aduce o certitudine funcțională de realizare a acestei funcții ar fi desemnarea unei autorități responsabile în acest sens.	Documentul stabilește măsura strategică de aliniere la acquis-ul UE. Prin urmare, obligația vizează alinierea la toate aspectele reglementate de Directiva din sector. Totodată, proiectul Foi de parcurs a fost completat cu o nouă acțiune care vizează elaborarea unui document de politici în sector, care respectiv va cuprinde toate măsurile specifice.
	82.	Mecanismul de protecție a jurnaliștilor și libertatea presei nu sunt bine reglementate. Documentul actual include anumite aspecte referitoare la mass-media, însă, lipsesc detalii privind protecția jurnaliștilor împotriva intimidării	Măsura 5.2 din proiect este congruentă aspectelor menționate și stabilește “Adoptarea noii Legii privind mass-media pentru a îmbunătăți cadrul

		sau violenței. Acest subiect a fost accentuat și de Comisia Europeană, care recomandă introducerea unor protocoale de intervenție rapidă și implicarea clară a organelor de forță (MAI, Procuratură) în anchetarea oricăror acte de agresiune asupra presei. De asemenea, reglementările privind transparența proprietății media – inclusiv în mediul online sau presa scrisă – ar trebui extinse prin revizuirea CSMA și a legilor conexe, pentru a asigura compatibilitatea cu recomandările europene și avizele Comisiei de la Veneția.	normativ privind libertatea de exprimare, inclusiv presa scrisă și on-line (transparența) și protecția jurnaliștilor”.
	83.	Deși sunt evocate reforme pentru combaterea discriminării, documentul nu aduce precizări privind modificările legislative sau administrative menite să protejeze comunitatea LGBTIQ. Acest aspect devine cu atât mai relevant cu cât Comisia Europeană recomandă armonizarea legislației naționale pentru incriminarea eficientă a actelor de ură și violență bazate pe orientarea sexuală sau identitatea de gen. Mai mult, dreptul la viață de familie al persoanelor LGBTIQ – aspect important în context european – rămâne complet neabordat, deși există deja precedente în spațiul european care ar putea servi drept model pentru Republica Moldova.	Toate măsurile privind drepturile persoanelor LGBTIQ sunt integrate prin toate celelalte măsuri generale ale rezultatului strategic „Demnitate umană inerentă, tratament echitabil și nediscriminatoriu asigurat”.
	84.	În sfera egalității de gen, Foaia de Parcurș evidențiază anumite direcții de acțiune, însă nu sunt suficiente. Documentul face referire la implementarea Convenției de la Istanbul, însă detaliile privind urmărirea penală a actelor de violență și planurile pentru a reduce timpul de reacție al poliției rămân neclare. Considerăm, totodată, esențială consolidarea mecanismelor de prevenire și combatere a hărțuirii și violenței de gen în mediul online, având în vedere amploarea pe care o capătă fenomenul la nivel cibernetic și urgența transpunerii noii directive europene din acest domeniu. Coaliția susține includerea unor obiective cantitative, de pildă reducerea cu un anumit procent a cazurilor de violență domestică, precum și alocarea unui buget dedicat pentru extinderea rețelei de adăposturi și servicii specializate.	Se reiterează că proiectul Foi de parcurs stabilește măsuri strategice de aliniere a cadrului normativ la acquis-ul UE și alte standarde internaționale. Aspectele invocate vizează anumite elemente particulare care exced conceptul structural al proiectului.
	85.	Lipsa unui sistem unitar de înregistrare și gestionare a infracțiunilor/contravențiilor motivate de prejudecată, a cazurilor de discurs de ură și instigare la discriminare fragmentează datele între multiple instituții (MAI, PG, CpE, etc.). Ca urmare, fiecare entitate utilizează propriile platforme și nu există un schimb eficient de date ori o redirectionare corectă a dosarelor către autoritățile competente. În absența interoperabilității, anumite cazuri riscă să fie pierdute din evidență sau să nu fie soluționate la timp, afectând protecția reală a victimelor. Ținând cont de actualitatea problematicei ce derivă din necesitatea evidenței infracțiunilor/ contravențiilor motivate de prejudecată, a cazurilor de discurs de ură și instigare la discriminare, precum și reieșind din spectrul divers de competențe ale organelor care au atribuții funcționale în examinarea acestor cazuri, ar fi oportun de completat rezultatul strategic inclus la pct. 9 „, Demnitate umană inerentă, tratament echitabil și	Acțiunea 7.7. este congruentă propunerii formulate. Aceasta se referă la “Dezvoltarea în continuare a sistemului de colectare a datelor dezagregate privind actele comise din motive de prejudecată”.

		nediscriminatoriu asigurat” cu noi indicatori de reformă instituțională cum ar fi „Asigurarea interoperabilității între diferitele sisteme E-Dosar implementate de diverse instituții (MAI, PG, AAIJ, CpE, AP, CEC, CA), pentru a garanta o evidență coerentă și integrată a infracțiunilor/contravențiilor motivate de prejudecată, cazurilor de discurs de ură și instigare la discriminare și a asigura schimbul de date, precum și remiterea anumitor cazuri către instituțiile competente. Este de menționat că o activitatea cu text similar este inclusă spre exemplu la alt capitol în foaia de parcurs , cu denumirea „Îmbunătățirea interoperabilității sistemului informațional „Determinarea dizabilității și capacității de muncă” cu alte sisteme informaționale relevante din sectorul sănătății, educației și muncii”” (pct. 11.1.).	
	86.	Protecția datelor cu caracter personal și respectarea vieții private rămâne a fi o provocare. (pct. 7, cap. III). În contextul aderării la UE, Moldova trebuie să își armonizeze legislația cu Regulamentul General privind Protecția Datelor (GDPR), care stabilește cerințe stricte privind utilizarea și securitatea informațiilor personale. Inteligența artificială are potențialul de a colecta și analiza cantități mari de date pentru a oferi soluții inovatoare, dar acest proces implică riscuri semnificative legate de confidențialitate, transparență și utilizarea abuzivă a datelor. Fără o reglementare clară, există riscul discriminării algoritmice, al utilizării inadecvate a informațiilor sensibile sau al creării de sisteme care pot submina drepturile fundamentale ale cetățenilor. În acest sens, <i>se recomandă adoptarea unei legi privind inteligența artificială (IA)</i> care ar stabili standarde stricte pentru dezvoltarea, implementarea și utilizarea acestor tehnologii, asigurând că prelucrarea datelor este transparentă, justificată și limitată scopului declarat. De asemenea, aceasta ar sprijini crearea unor mecanisme de audit și supraveghere pentru a garanta că soluțiile IA respectă drepturile cetățenilor, precum dreptul la protecția vieții private și la informare.	Regulamentul GDPR a fost transpus prin Legea nr. 195 din 25.07.2024 privind protecția datelor cu caracter personal. Această nouă lege va intra în vigoare în august 2026. În partea ce ține de reglementarea inteligenței artificiale, acest aspect nu constituie domeniul de reglementare al cap.23.
	87.	Documentul abordează în mod ambiguu aspectele de consolidare a rolului instituțiilor de protecție a drepturilor omului. O problemă actuală ține de modalitatea în care este reglementat rolul instituțiilor de protecție a drepturilor omului – Consiliul pentru Egalitate și Oficiul Avocatului Poporului. Foaia de Parcurs abordează secvențial nevoia de a consolida capacitățile acestor autorități, de la bugete corespunzătoare până la puterea legală de a investiga și de a sancționa cazurile de discriminare. De asemenea, efortul de consolidare a acestor instituții este prezentat într-un mod generalist și ambiguu. Drept exemplu poate servi reforma expusă la Capitolul II Drepturi fundamentale,	Consolidarea capacităților instituțiilor de protecție a drepturilor omului constituie un rezultat strategic al Foi de parcurs. În același timp, conceptului acestui document nu este orientat în includerea acțiunilor operaționale dezagregate. Mai mult, măsuri care vizează consolidarea capacităților instituționale sunt conexe nu doar cu capitolul 23 dar și cu capitolul

		Rezultatul strategic 1. Capacitățile instituțiilor naționale de protecție a drepturilor omului fortificate, care sună în felul următor : „Continuarea fortificării capacităților instituțiilor naționale de protecție a drepturilor omului”. Această formulare nu permite trasarea unei reforme concrete pe un anumit segment, în vederea realizării unui anumit rezultat strategic care se dorește, din simplu motiv că nu se indică ce urmează a fi fortificat. Fie acestea reprezintă aspectele instituționale, care pot ține atât de îmbunătățirea cadrului legal, autonomia instituțională sau creșterea capacităților administrative sau pot fi aspecte ce țin de cooperare internațională, monitorizare și raportare sau accesibilitate pentru cetățeni. Reieșind din cele menționate, este recomandat să se prevadă bugete garantate pentru aceste instituții, să se stabilească mecanisme de colaborare cu alte organe (inclusiv acces la bazele de date publice) și să se extindă competențele de sancționare directă, după modelul unor țări europene care au eficientizat acest gen de structuri. Acest lucru devine esențial, inclusiv în contextul în care Comisia Europeană a atras atenția că, în lipsa unei finanțări sustenabile și a unor competențe bine definite, aceste structuri nu pot exercita eficient monitorizarea și aplicarea standardelor în materie de drepturi ale omului. În acest sens, documentul nefiind unul detaliat, are nevoie de o anumită claritate în formularea anumitor reforme instituționale care urmează a fi atinse pentru realizarea anumitor rezultate strategice. Totodată, în subcapitolul intitulat „Capacitățile instituțiilor naționale de protecție a drepturilor omului fortificate”, este necesar să se menționeze explicit problemele actuale din cadrul Consiliului pentru Egalitate , așa cum reies din informațiile suplimentare (scăderea continuă a ocupării funcțiilor de execuție și discrepanțele salariale). Pentru a răspunde direct recomandărilor CE și angajamentelor din Directivele UE recente, se propune completarea textului acțiunii care se referă la consolidarea instituțiilor de drepturile omului, prin adăugarea unui alineat nou în care să se menționeze expres: • introducerea Consiliului pentru Egalitate în proiectele legislative de salarizare unitară (precum proiectul de lege nr. 361/2024), • elaborarea unui plan multianual de finanțare, corelat cu creșterea numărului de cazuri și cu utilizarea tehnologiilor avansate, • asigurarea unui nivel salarial competitiv pentru consultanți și membrii Consiliului, astfel încât discrepanțele față de alte autorități să fie eliminate.	privind reforma administrației publice. Anume în acest capitol sunt incluse măsuri care impactează cu reforma salarizării în autoritățile publice.
	88.	Este necesară introducerea unor măsuri concrete pentru prevenirea și combaterea discursului de ură în subcapitolul dedicat demnității umane și nediscriminării. La subcapitolul 9, intitulat „Demnitatea umană inerentă, tratament echitabil și nediscriminatoriu asigurat”, se pot insera trimiteri exprese	Legislația Republicii Moldova incriminează faptele săvârșite pe motiv de prejudecată. Modificările legislative au fost operate în anul 2022 urmare a unei analize a standardelor internaționale și a practicilor altor state.

		la necesitatea amendării Codului penal sau contravențional pentru a include o definiție clară a discursului de ură.	
	89.	Mecanismul de regres pentru hotărârile CEDO trebuie inclus în acțiunile referitoare la creșterea ratei de executare. Este recomandabil să se aloce un punct nou (de exemplu, II.2.3) care să stabilească proceduri și termene pentru inițierea acțiunilor în regres de către Agentul Guvernamental împotriva funcționarilor vinovați. Comisia Europeană relevă că lipsa acestui instrument perpetuează neglijența și abuzurile, fiind acoperite din bugetul de stat.	Măsura inclusă la pct.2.1. “Eficientizarea activității „Consiliului consultativ” de a analiza impedimentele existente în executarea hotărârilor CEDO și pentru a propune măsuri care să asigure executarea deplină și rapidă” vizează toate măsurile conexe procesului de executare a hotărârilor CEDO. În același timp, înaintarea acțiunilor de regres constituie una dintre atribuțiile de bază ale Agentului Guvernamental.
Banca Națională a Moldovei	90.	Lipsa de propuneri și obiecții.	
Amnesty International Moldova	91.	Atenționăm că în raportul său pentru anul 2024, Comisia Europeană a remarcat necesitatea ca Republica Moldova să ratifice Carta Europeană a Limbilor Regionale sau Minoritare și Protocolul Nr. 12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului privind nediscriminarea. Întrucât foaia de parcurs nu conține acțiuni care să vizeze ratificarea acestor tratate, recomandăm includerea acțiunilor corespunzătoare.	Anumite măsuri specifice vor fi indicate în documentele operaționale naționale conexe agendei de integrare europeană.
	92.	În privința secțiunii II <i>Drepturi Fundamentale</i> și în special acțiunea 1.1 „ <i>Continuarea fortificării capacităților instituțiilor naționale de protecție a drepturilor omului</i> ”, considerăm că aceasta este formulată foarte vag și nu se distinge de obiectivul 1 „Capacitățile instituțiilor naționale de protecție a drepturilor omului fortificate”. Pentru a oferi o mai mare claritate privind angajamentele autorităților în realizarea acestui obiectiv, recomandăm ca acțiunea 1.1 să fie modificată prin specificarea unor acțiuni care să descrie expres cum se va realiza fortificarea dorită a acestor instituții (i.e. alocarea resurselor financiare adiționale din bugetul de stat, capacitarea funcționarilor instituțiilor etc.).	Măsuri specifice (operaționale) de consolidare a capacităților instituționale vor fi dezvoltate în Programul național de aderare a RM la UE.
	93.	În legătură cu Obiectivul 10 al Secțiunii II „ <i>Mecanismele de protecție și asistență pentru victimele violenței față de femei și ale violenței în familie consolidat, prin abordarea multidimensională conform standardelor UE</i> ”, și anume în privința acțiunii 10.3 care vizează „Extinderea și îmbunătățirea serviciilor specializate pentru victimele violenței bazate pe gen în 3 noi regiuni ale Republicii Moldova”, considerăm că este necesar de a se specifica care vor fi acele 3 regiuni și care va fi procesul de selecție al acestora. Această necesitate mai este condiționată și de termenul stabilit pentru implementarea acțiunii, termenul de referință fiind 2025 -2027	Detaliile specifice vor fi indicate în documentele operaționale naționale. Foaia de parcurs reprezintă un document strategic în procesul de negociere a RM cu UE.

Uniunea Avocaților din Republica Moldova	94.	La capitolul II „<i>Drepturi fundamentale</i>”, pct. 3.2. „Punerea în aplicare a cadrului normativ de aliniere la acquis-ul UE (cele șase directive) în materie de procedură penală, în special asigurarea instruirii judecătorilor, procurorilor, avocaților și a ofițerilor de urmărire penală”, completarea în colonița „Instituții responsabile” cu „Uniunea Avocaților din Republica Moldova”, similar pct. 10.2. din capitolul I. În susținerea acestei propuneri, comunicăm că instruirea avocaților se efectuează nu doar în cadrul Institutului Național al Justiției, ci și în cadrul Centrului de instruire al avocaților din cadrul Uniunii Avocaților din Republica Moldova, or apărarea în materie penală este asigurată nu doar de avocații care acordă asistență juridică garantată de stat, ci și de avocații aleși de clienți.	Se acceptă.
Comisia parlamentară "Comisia politică externă și integrare europeană"	95.	Comisia recomandă următoarele măsuri: • Consolidarea capacităților instituționale prin alocarea resurselor suplimentare și pregătirea continuă a personalului din instituțiile-cheie; • Monitorizarea progresului prin crearea unui mecanism transparent și eficient, care să includă și participarea societății civile; • Accesarea sprijinului internațional din partea Uniunii Europene și a altor parteneri strategici pentru finanțarea și asistența tehnică necesară; • Promovarea transparenței și implicării publicului pentru creșterea încrederii cetățenilor în procesul de reformă; • Întărirea coordonării interinstituționale prin stabilirea unor mecanisme clare de colaborare și comunicare.	Se acceptă parțial. Unele aspecte enunțate sunt conexe procesului de implementare a acestui document dar și de monitorizare a implementării. În același timp au fost incluse mai multe măsuri de consolidare a capacităților instituționale în diferite sectoare conexe cap. 23.
Ministerul Finanțelor	96.	La Compartimentul II ”Drepturi fundamentale”, pct.2 ”Rata executării hotărârilor CEDO crescută” și măsura 2.1 ”Creșterea gradului de conștientizare a autorităților naționale cu privire la executarea deplină și rapidă a hotărârilor CEDO (numărul de întâlniri organizate în formatul „Consiliul consultativ”)” urmează a fi reformulate, deoarece, de regulă, urmare a constatării încălcării unor prevederi ale Convenției Europene a Drepturilor Omului, Curtea Europeană dispune plata în beneficiul reclamantilor a unor compensații bănești cu titlu de prejudiciu cauzat, inclusiv costuri și cheltuieli. Potrivit art.18 alin.(3) din Legea nr.151/2015 cu privire la Agentul guvernamental, sumele acordate prin hotărârile și deciziile Curții Europene se achită necondiționat de către Ministerul Finanțelor, indiferent de faptul dacă sunt sau nu prevăzute mijloace pentru acest scop în Legea bugetului de stat pentru anul în curs. În această ordine de idei, menționăm că hotărârile Curții Europene se execută, în termen de către Ministerul Finanțelor, prin plata despăgubirilor adjudecate, rămânând în unele cauze a fi neexecutate hotărârile	Redacția acțiunii a fost modificată. Totodată, măsura vizează nu doar compensarea financiară.

		judecătorești de către autoritățile naționale. Prin urmare, opinăm că utilizarea textului "Rata executării hotărârilor CEDO crescută" nu este una reușită în condiția în care Ministerul Finanțelor achită în termen despăgubirile adjudecate în favoarea reclamanților.	
	97.	La Compartimentul II "Drepturi fundamentale", pct. 5.2 "Dotarea personalului penitenciar cu echipamente moderne de siguranță și intervenție", pct. 5.3 "Modernizarea infrastructurii pentru acreditarea spitalului penitenciar", și pct. 7.4 "Fortificarea capacităților Centrului pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal în scopul asigurării exercitării competențelor într-un mod eficient", din coloana "Instituția responsabilă" urmează a fi exclus Ministerul Finanțelor. Asigurarea implementării măsurilor prenotate sunt în responsabilitatea exclusivă a autorităților publice centrale indicate, ținând cont că Legea nr. 181/2014 finanțelor publice și a responsabilității bugetar-fiscale statuează responsabilitatea autorităților publice centrale în corelarea planificării politicilor cu limitele de cheltuieli prognozate/aprobate în bugetul autorităților prenotate.	Implementarea măsurii ține de competența Ministerului Justiției (Administrației naționale a Penitenciarelor). În același timp, pentru realizarea acestor măsuri este necesar a fi alocate mijloacele financiare suficiente.
Ministerul Mediului	98.	Lipsa de obiecții și propuneri.	
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	99.	1. La proiectul hotărârii Guvernului, se va substitui textul „Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Foii de parcurs ...” cu textul „Dispoziția Guvernului cu privire la adoptarea Foii de parcurs ...”, întrucât pct. 159 subpct. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului stipulează: „Dacă legea nu prevede altfel, dispozițiile Guvernului se adoptă cu privire la: ... 5) organizarea executării recomandărilor prezentate de mecanismele naționale și internaționale de monitorizare, inclusiv prin rapoartele emise de către acestea (planuri de acțiuni, foi de parcurs etc.)”. 2. Aferent Capitolului 23 „Justiție și drepturile fundamentale” și Capitolului 24 „Justiție, libertate și securitate”, comunicăm lipsa de obiecții și propuneri.	Nu se acceptă.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	100.	La obiectivul 11 „Drepturile persoanelor cu dizabilități asigurate”, considerăm necesar ca Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (MDED) să fie indicată în calitate de instituție coresponsabilă pentru realizarea acțiunii 11.1 „Alinierea cadrului normativ la acquis-ul UE privind cerințele de accesibilitate	Se acceptă. În același timp, o serie de prevederi din Directiva menționată vizează competența Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării.

		aplicabile produselor și serviciilor”, iar Ministerul Muncii și Protecției Sociale (MMPS) – în calitate de instituție responsabilă. Astfel, urmare examinării prevederilor Directivei (UE) 2019/882 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor, pornind de la scopul și obiectivele ce se referă la “asigurarea participării egale, depline și efective a tuturor cetățenilor, îmbunătățirea accesului la o gamă largă de produse și servicii, prin configurarea unei societăți mai incluzive în care toți cetățenii pot participa activ la viața socială și economică”, s-a constatat că Directiva vizează în mod special persoanele cu dizabilități, dar beneficiile sale se extind și la alte categorii care se confruntă cu limitări funcționale, cum ar fi persoanele în vârstă, femeile gravide sau cei care călătoresc cu bagaje. În acest sens, considerăm că Legea nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități este o lege-cadru, care reflectă prevederile Directivei (UE) 2019/882, elaborată și promovată de către MMPS, responsabil pentru politica de stat în domeniul protecției sociale a persoanelor cu dizabilități și de coordonarea și evaluarea sistemului de incluziune socială a acestora. De asemenea, în Legea nr.60/2012, capitolul III ”Accesibilitate”, art.17-26, sunt prevăzute doar o parte din normele privind accesibilitatea (amenajarea și accesul persoanelor cu dizabilități la obiectele de infrastructură, transport public, încăperile de locuit, obiective turistice, culturale etc.). Consecvent, menționăm că legea nominalizată poate fi modificată suplimentar cu norme privind accesibilitatea la produse și servicii reglementate pentru persoanele cu dizabilități, astfel cum este descris în Directivă. Totodată, considerăm oportun ca în calitate de coresponsabili să fie indicate la acțiunea 11.1 și alte entități publice de profil (Ministerul Sănătății, Banca Națională a Moldovei, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Educației și Cercetării), pentru care Directiva 2019/882 va acoperi partea reglementată în ceea ce privește accesul pe piață a bunurilor, prestare a serviciilor pentru persoanele cu necesități speciale și va veni cu contribuție prin modificarea actelor normative ce vizează buna funcționare a pieței interne în ceea ce privește cerințele de accesibilitate.	
--	--	--	--

Sinteza propunerilor și obiecțiilor
la proiectul Foii de parcurs privind „Statul de Drept” (cap.24 – Justiție Libertate și Securitate)

Participantul la avizare, consultare publică	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Agencia Națională pentru Sănătate Publică a Ministerului Sănătății (avizul nr. 01-21-6039 din 30.12.2024)	Comunică lipsa de obiecții și propuneri privind măsurile incluse în documentul menționat, (număr unic 1136/MJ/MAI/2024).	
Banca Națională a Moldovei (avizul nr.31-002/7/231 din 14.01.2025)	La Capitolul 24 „Justiție, libertate și securitate” (în continuare, Capitolul 24), pentru măsura „1.1. Adoptarea cadrului normativ pentru a asigura alinierea la Directiva 2018/843 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018” aferentă sub compartimentului „IV.3. Incriminarea și investigarea spălării banilor, termen de realizare - Decembrie 2026”, reiterăm poziția instituțională comunicată prin scrisoarea Băncii Naționale a Moldovei nr. 10-01071/170/5166 din 24.10.2024 (se atașează), privind necesitatea modificării instituției primar responsabile, prin conferirea acestei poziții Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor (în continuare, SPCSB), având în vedere prevederile art.19 alin.(1) lit. e), i) și o) din Legea nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, care conferă SPCSB atribuții în acest sens.	Se acceptă. Instituția responsabilă a fost stabilită Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor
	De asemenea, cu referire la măsura „7.1 Adoptarea cadrului normativ necesar în vederea alinierii acestuia la prevederile Deciziei din 6 decembrie 2001 privind protecția monedei euro împotriva falsificării (2001/887/JHA)”, aferentă rezultatului strategic „7. Alinierea cadrului de reglementare și de politică la acquis-ul UE și la standardele europene în domeniul combaterii falsificării monedei euro” se reiterează poziția instituțională prevăzută în scrisoarea menționată supra, privind excluderea Băncii Naționale a Moldovei ca instituție co-responsabilă de implementarea măsurii, dat fiind faptul că, în conformitate cu dispozițiile art. 5 din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, în competențele funcționale ale instituției, nu se regăsește reglementarea/supravegherea domeniului penal și/sau procesual penal. Ulterior, în calitate de instituție interesată, Banca Națională a Moldovei,	Nu se acceptă. BNM a fost inclusă în lista instituțiilor responsabile din considerentul de acordare a suportului în limita competențelor, pentru elaborarea proiectului de act normativ de aliniere la prevederile Deciziei din 6 decembrie 2001 privind protecția monedei euro împotriva falsificării (2001/887/JHA).

	ar putea participa la procesul de avizare a proiectelor de acte normative elaborate de autoritățile responsabile.	
	La Capitolul 24, Compartimentul XII. „COOPERAREA JUDICIARĂ ÎN MATERIE PENALĂ”, sub-compartimentul I. „Consolidarea mecanismului național și îmbunătățirea pregătirii generale și a răspunsului la cooperarea judiciară în materie civilă și comercială”, măsura 1.6. „Adoptarea cadrului normativ pentru punerea în aplicare a acquis-ului UE pentru instituirea unei proceduri pentru ordonanța asiguratorie europeană de indisponibilizare a conturilor bancare în vederea facilitării recuperării transfrontaliere a datoriilor în materie civilă și comercială”, recomandăm excluderea Băncii Naționale a Moldovei din categoria instituțiilor responsabile de implementarea măsurilor, având în vedere faptul că REGULAMENTUL (UE) NR. 655/2014 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 15 mai 2014 (în continuare, Regulament) de instituire a unei proceduri pentru ordonanța asiguratorie europeană de indisponibilizare a conturilor bancare în vederea facilitării recuperării transfrontaliere a datoriilor în materie civilă și comercială, nu instituie în sarcina autorităților de supraveghere (băncilor centrale), vreo obligație specifică în acest sens. Totodată, din informațiile disponibile on-line1, rezultă că, în momentul transpunerii prevederilor Regulamentului în ordinea juridică internă, statele membre ale UE (de ex. România, Franța, Spania, Germania, etc.) au desemnat în calitate de instituții responsabile pentru emiterea ordonanțelor asigurătorii și obținerea informațiilor privind contul bancar, preponderent instanțele judecătorești naționale/ regionale, autorități din subordinea Ministerului Justiției, executorii judecătorești. În aceeași ordine de idei, menționăm că Banca Națională a Moldovei își exprimă disponibilitatea de a contribui, în limita competențelor deținute, la eventuala avizare proiectelor de acte normative care vor transpune acquis-ului UE în această materie.	Se acceptă. BNM a fost exclusă din lista instituțiilor responsabile.
	Recomandăm excluderea din cuprinsul Capitolului 24, Compartimentul XII. „COOPERAREA JUDICIARĂ ÎN MATERIE PENALĂ”, a acțiunii 7.3. „Adoptarea cadrului normativ necesar pentru aderarea la Convenția internațională privind stoparea falsificării de monedă, semnată la Geneva la 20 aprilie 1929”, având în vedere faptul că prin	Se acceptă. Acțiunea a fost exclusă din cauza că aceasta fost realizată.

	Legea nr. 307 din 19.12.2024, Republica Moldova a aderat la Convenția menționată.	
Consiliul Superior al Magistraturii (avizul nr.24m/i din 10.01.2025)	”...se propune excluderea CSM-ului în calitatea de instituție responsabilă pentru acțiunile 1.5 -1.11 din capitolul privind „COOPERARE JUDICIARĂ ÎN MATERIE CIVILĂ ȘI COMERCIALĂ” și acțiunile 3.5, 3.6, 6.2. din capitolul „COOPERAREA JUDICIARĂ ÎN MATERIE PENALĂ””	Se acceptă. CSM a fost exclus din lista instituțiilor responsabile.
Ministerul Muncii și Protecției Sociale (avizul nr.02/109 din 13.01.2025)	Capitolul 24 „Justiție, libertate și securitate” <i>Secțiunea I Combaterea criminalității organizate, sub-secțiunea 6. Abuzul sexual asupra copiilor, inclusiv online:</i> măsura 1.3 „Asigurarea funcționalității Centrului regional pentru asistența integrată a copiilor victime/ martori ai infracțiunilor Regiunea de Sud (municipiul Cahul)” și măsura 1.4 „Asigurarea funcționalității Centrului regional pentru asistența integrată a copiilor victime/ martori ai infracțiunilor Regiunea de Centru (municipiul Chișinău)” se vor exclude, întrucât acestea se regăsesc la Capitolul 23 la secțiunea dedicată expres drepturilor copilului și astfel se vor evita dublările.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
	<i>Secțiunea I Combaterea criminalității organizate, sub-secțiunea 8. Traficul de persoane:</i> -solicităm utilizarea noțiunii de „trafic de ființe umane”, în conformitate cu prevederile Legii nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, substituind sintagma „trafic de persoane”. Inclusiv, denumirea sub-secțiunii „Traficul de persoane” să fie reformulată în „Traficul de ființe umane”.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
	-măsura 2.3 „Consolidarea capacităților personalului din centrele de asistență și protecție pentru victimele traficului de persoane” se va reformula în „Consolidarea capacităților profesionale ale personalului implicat în asistența și protecția victimelor traficului de ființe umane”. La compartimentul instituții responsabile, de inclus Ministerul Afacerilor Interne suplimentar la Ministerul Muncii și Protecției Sociale.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
	-după măsura 2.3 „Consolidarea capacităților personalului din centrele de asistență și protecție pentru victimele traficului de persoane” să fie inclusă măsura 2.4 cu următorul conținut: „Consolidarea serviciilor de asistență pentru victimele traficului de ființe umane prin asigurarea accesului la servicii și beneficii sociale, asistență medicală, informare	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.

	și consiliere, cazare sigură, educație și asistență juridică garantată de stat”. La instituții responsabile, pe lângă Ministerul Muncii și Protecției Sociale se vor include următoarele entități cu competențe în domeniu: Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Ministerul Justiției și Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat.	
	<i>Secțiunea VI Azilul</i> <i>Rezultatul Strategic „1. Consolidarea și adaptarea sistemului de azil la standardele UE și internaționale”:</i> -la măsura 1.2, se solicită excluderea ANOFM din lista instituțiilor responsabile. Or, în caz contrar, pentru a asigura omogenizarea este necesară includerea tuturor instituțiilor din subordinea APC implicate în realizarea acțiunilor propuse în Foaia de parcurs, inclusiv IGM/IGPS/ IGP, etc.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
	<i>Secțiunea X Migrația</i> <i>Rezultatul Strategic „1. Capacități și instrumente modernizate pentru o gestionare eficientă a migrației, inclusiv creșterea fluxurilor de persoane”</i> -măsurile 1.1 și 1.2 se propun a fi revizuite, inclusiv a termenului de implementare a acestora, pentru a asigura realizarea logică și cronologică a acțiunilor, deoarece inițial are loc evaluarea capacităților naționale, ulterior are loc evaluarea impactului de punere în aplicare a Pactului.	Se acceptă. Măsurile au fost comasate și reformulate.
	-măsura 1.3 se propune excluderea ANOFM și ISS din lista autorităților responsabile. Or, în caz contrar pentru a asigura omogenizarea este necesară includerea tuturor instituțiilor din subordinea APC implicate în realizarea acțiunilor propuse în Foaia de parcurs, inclusiv IGM/IGPS/ IGP, etc.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
	<i>Secțiunea XII Cooperare judiciară în materie civilă și comercială:</i> <i>Rezultatul strategic 1. Consolidarea mecanismului național și îmbunătățirea pregătirii generale și a răspunsului la cooperarea judiciară în materie civilă și comercială:</i> -măsura 1.3. „Adoptarea cadrului normativ pentru aderarea la Convenția privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și la	Se acceptă. Acțiunea au fost excluse.

	măsurile de protecție a copiilor (19.10.1996) se va exclude, deoarece prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1711/2024 a fost promulgată Legea pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile privind protecția copiilor https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=146456&lang=ro	
	se va exclude măsura 1.4. Adoptarea Legii privind punerea în aplicare a Convenției asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii (Haga, 25.10.1980), deoarece aceasta a fost realizată. La data de 13 decembrie 2024 a fost adoptată Legea nr. 292 privind protecția specială a copiilor împotriva deplasării în străinătate sau reținerii ilicite https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=146474&lang=ro	Se acceptă. Acțiunea au fost excluse.
	<i>Rezultatul strategic 2. Cooperare consolidată în domeniul competenței, al legii aplicabile, al recunoașterii și executării hotărârilor judecătorești în materie de familie și succesiuni:</i> măsura 2.5. „Adoptarea legii privind aderarea la Convenția privind obținerea pensiei de întreținere în străinătate pentru copii și alți membri ai familiei” se va exclude întrucât aceasta se regăsește la Capitolul 23 la secțiunea dedicată expres drepturilor copilului și astfel se vor evita dublările. În acest sens, se vor efectua ajustările de text și în Nota de fundamentare.	Se acceptă. Acțiunea au fost excluse
Procuratura Generală (avizul nr.12-9d/25 din 14.01.2025)	”...o remarcă generală pentru întregul text, propunem pentru claritatea Foii de parcurs, în situația când măsura de implementare prevede alinierea legislației naționale la Aquis-ul UE, sugerăm indicarea denumirii complete a actului UE vizat, cu indicarea totodată și a codul CELEX din EUR-Lex al actului (ex. măsura 2.5 Subcapitolul XII ș.a.).”	Se acceptă parțial Denumirea completă a actului normativ a fost indicată iar numărul CELEX va fi prezentat în „anexa A” a PNA.
	Pentru acțiuni”Adoptarea cadrului normativ pentru a asigura alinierea la Directiva UE 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului din 05 iulie 2017”, este „necesar a revizui și a decide locul acestei acțiuni, care ar fi oportun sau la Capitolul 23, subcapitol II Combaterea corupției sau la Capitolul 24, subcapitol XII. Cooperarea judiciară în materie penală (cooperarea cu EPPO), după cum a fost convenit cu reprezentanții Comisiei Europene în cadrul discuțiilor on-line.”	Se acceptă Acțiunea a fost transferată la capitolul „Cooperarea judiciară în materie penală”.

	măsura 2.2 ”Operaționalizarea platformei de sensibilizare” – considerăm necesar de a fi indicat despre ce este platforma de sensibilizare., pentru a oferi claritate măsurii	Se acceptă Acțiunea a fost detaliată în următoarea redacție „2.2. <i>Operaționalizarea platformei naționale deschise pentru raportarea infracțiunilor/contravențiilor comise în mediul online</i> ”
	de inclus măsura cu nr.3.1 ”Ratificarea celui de-al doilea Protocol adițional la Convenția Consiliului Europei privind criminalitatea informatică”	Se acceptă Acțiune a fost inclusă la rezultatul strategic 3 al subcapitolului 1.5. Prevenirea și combaterea criminalității informatice.
	măsura 3.1 ”Adoptarea modificărilor la Codul de procedură penală și a altor legi conexe (Legea nr. 371/2006, Legea nr. 20/2009, Legea nr. 59/2012 și Legea nr. 241/2007) pentru a asigura alinierea la cel de-al doilea Protocol adițional la Convenția Consiliului Europei privind criminalitatea informatică, consolidând astfel cooperarea internațională și îndeplinind standardele de conformitate privind divulgarea probelor electronice” să devină măsura cu nr. 3.2	Se acceptă Modificările au fost efectuate.
	La acțiunile 5.1., 5.2., 5.3., 5.4. Foaia de parcurs prevede în calitate de termen – la data aderării (în text) și, concomitent – decembrie 2026 (la rubrica intervalul de timp), ceea ce creează confuzie. Respectiv, se impune clarificarea aspectelor legate de mențiunile de referință.	Se acceptă Mențiunea cu privire la „Termen de implementare: La data aderării” a fost exclusă.
	Pentru acțiunea „măsura 2.1 ”Consolidarea capacităților personalului Biroului de combatere a traficului de persoane și a criminalității informatice din cadrul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale” -propunem reformularea textului măsurii și ca text final - ”Consolidarea capacităților personalului Procuraturii în domeniul combaterii traficului de persoane și a criminalității informatice”. Modificarea respectivă se motivează prin faptul că activitatea în combaterea acestor două tipuri de infracțiuni ține de competența atât a PCCOCS, precum și două Secții specializate din cadrul Procuraturii Generale, cât și toate procuraturile teritoriale din Republica Moldova”	Se acceptă Acțiunea a fost reformulă urmare consultărilor din 20 ianuarie 2025 cu reprezentanții Comisiei Europene în următoarea redacție: „2.1. <i>Consolidarea capacităților de expertiză și tehnice ale personalului Procuraturii în domeniul combaterii traficului de ființe umane</i> ”
	La acțiunea „6.1. Adoptarea cadrului normativ care reglementează distrugerea drogurilor - Având în vedere faptul că obiectivul general prevede – crearea unui concept național pentru distrugerea drogurilor –	Se acceptă Lista instituțiilor responsabile a fost completată cu Agenția Medicamentului

	considerăm relevant ca lista de executori să fie extinsă, deoarece acest domeniu vizează competențele mai multor autorități, inclusiv Ministerul Sănătății, Serviciul Vamal ș.a.”	și Dispozitivelor Medicale și Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)
	6.2. Inițierea procesului de înființare a incineratorului pentru distrugerea drogurilor (finalizarea acestei măsuri va depinde de resursele financiare identificate) - Această măsură reprezintă, prin definiție, proceduri și evaluări tehnice/financiare, care nu țin de competențele sistemului Procuraturii, motiv din care propunem excluderea Procuraturii Generale din rubrica instituțiilor responsabile.	Se acceptă Procuratura generală a fost exclusă și inclus Ministerul Mediului.
	măsura 1.2 ”Actualizarea definițiilor din Legea nr. 120/2017 cu privire la prevenirea și combaterea terorismului” și măsura 1.3 ”Completarea Legii nr. 120/2027 cu noi reglementări care prevăd schimbul de informații privind infracțiunile teroriste între autoritățile naționale relevante, Europol, statele membre și asigurarea protecției datelor cu caracter personal” - propunem comasarea acestor două măsuri în una dat fiind faptul că ambele măsuri prevăd modificarea aceleiași legi, și au același scop – îmbunătățirea procedurii de prevenire a cazurilor de terorism și asigurarea protecției datelor cu caracter personal în documentarea cazurilor de terorism.	Se acceptă Acțiunile au fost comasate.
	măsura 2.2 Numirea procurorului de legătură la Eurojust” - propunem schimbarea textului după cum urmează ”Numirea procurorului de legătură la Eurojust și asigurarea activității acestuia” și includerea ca co-executor a Ministerului Finanțelor.	Se acceptă parțial Ministerul finanțelor a fost inclus în lista executorilor însă completarea acțiunii „și asigurarea activității acestuia”, conform discuțiilor din etapa consultărilor, nu se acceptă din considerentul restrângerilor bugetare.
	Măsura 3.3 ”Adoptarea cadrului normativ necesar în vederea alinierii acestuia la prevederile Deciziei-cadru 2009/829/JHA a Consiliului din 23 octombrie 2009 privind aplicarea, între statele membre ale Uniunii Europene, a principiului recunoașterii reciproce în materia deciziilor privind măsurile de supraveghere judiciară ca alternativă la arestarea preventivă” propunem includerea Procuraturii Generale ca co-executor, deoarece aplicarea măsurilor preventive ține de competența procurorului	Se acceptă Procuratura generală a fost inclusă în lista executorilor.
	măsura 3.6 ”Adoptarea cadrului normativ necesar în vederea alinierii acestuia la prevederile Deciziei-cadru 2009/948/JHA a Consiliului din	Se acceptă

	30 noiembrie 2009 privind prevenirea și soluționarea conflictelor referitoare la exercitarea competenței în cadrul procedurilor penale” proponem de indicat Ministerul Justiției autoritatea responsabilă de executare	Ministerul Justiției a fost indicat ca fiind autoritatea responsabilă.
Autoritatea aeronautică civilă (avizul nr.3244 din 30 decembrie 2024)	Comunică lipsă de obiecții.	
Agencia de Guvernare Electronică (avizul nr.3007-007 din 14.01.2025)	Sub-capitolul IV. COOPERAREA ÎN MATERIE DE ASIGURAREA RESPECTĂRII LEGII, SCHIMBULUI DE INFORMAȚII: La Măsura 1.3., în ipoteza în care MAI are în vedere asigurarea interoperabilității sistemelor pentru un schimb eficient de date prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), atunci acest fapt se va specifica, similar formulării de la Capitolul 23 „Justiție și drepturi fundamentale”, Sub-capitolul II, Măsura 2.2. Însă, dacă măsura respectivă se referă la asigurarea interoperabilității și realizării schimbului de date între sisteme informaționale care nu implică utilizarea platformei MConnect, atunci este necesar de exclus AGE din lista instituțiilor responsabile, deoarece nu ține de competențele acestei instituții publice.	Nu se acceptă La etapa actuală este prematur de stabilit modalitatea de asigurare a interoperabilității privind schimbul de date, din considerentul că raportul de analiză nu este elaborat.
	La definitivarea Măsurii 2.8. privind conectarea Republicii Moldova la rețeaua TESTA (Servicii transeuropene pentru telematică între administrații) și Măsura 6.3 din același capitol care se referă la instituirea unui punct focal național pentru interconectarea la rețeaua eu-Lisa, de asemenea se impune ca MAI să analizeze dacă procesele necesare implementării măsurilor menționate vor presupune utilizarea platformei de interoperabilitate (MConnect). Din acest punct de vedere, atragem atenția că potrivit art.11 alin.(1) din Legea nr.142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, conectarea la platforma de interoperabilitate a participanților care dețin sisteme informaționale ale altor state are loc în baza tratatelor internaționale. Subsecvent, implicarea AGE în realizarea măsurilor menționate, în calitate de posesor al platformei de interoperabilitate (MConnect), se va putea realiza doar în condițiile normei legale menționate. Dacă procesele necesare implementării măsurilor menționate supra nu vor presupune utilizarea platformei MConnect, atunci AGE se va exclude din lista instituțiilor responsabile pentru implementarea acestor măsuri.	Precizare În cadrul consultărilor, acțiunea 2.8. a fost preluată de STISC pentru implementare iar acțiunea 6.3. de către MAI. Totodată, se specifică că la capitolul V. „Gestionarea frontierelor”, la acțiunea 1.7. este planificat „Elaborarea unui studiu privind evaluarea arhitecturii sistemelor naționale de informații utilizate între Republica Moldova și eu-LISA i (Sistemul informațional automatizat “Registrul dactiloscopic, Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră, Sistemul Informațional de Gestionare a Vizelor etc.), precum și interoperabilitatea acestora cu sisteme

		similare ale Uniunii Europene, în special cu Sistemul de informații Schengen (SIS), cu Sistemul de informații privind vizele (VIS) și cu sistemul „Eurodac”. Urmare elaborării studiul vor fi stabilite toate aspectele tehnice privind conectarea și interoperabilitatea sistemelor.
	Sub-capitolul V. GESTIONAREA FRONTIERELOR: La Măsura 1.3. care se referă la modificarea Hotărârii Guvernului nr.565/2007 cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional automatizat „Registrul dactiloscopic” în conformitate cu cerințele EURODAC, din coloana aferentă a instituțiilor responsabile de realizarea măsurii respective se va exclude AGE. Astfel, menționăm că, pornind de la dispozițiile art.72 alin.(2) și art.73 alin.(2) din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, responsabili de asigurarea condițiilor juridice, financiare și organizatorice pentru dezvoltarea SIA „Registrul dactiloscopic”, precum și de realizarea nemijlocită a acestor competențe sunt posesorul și deținătorul acestuia - Ministerul Afacerilor Interne și Serviciul tehnologii informaționale al Ministerului Afacerilor Interne. De altfel, potrivit Acțiunii 53 din Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.829/2023, AGE nu se regăsește în lista instituțiilor responsabile de implementarea acțiunii respective. Totodată, AGE își exprimă disponibilitatea acordării suportul necesar instituțiilor responsabile de implementarea Măsurii 1.3. la etapa coordonării prealabile a proiectului de modificare a Hotărârii Guvernului nr.565/2007.	Nu se acceptă Având experiența anilor 2023-2024, se menționează că AGE la toate proiectele actelor normative prin care au fost aprobate conceptele și regulamentele sistemelor informaționale, a solicitat avizarea prealabilă a acestora. Din aceste considerente, AGE a fost inclusă în lista instituțiilor responsabile pentru a urgenta procesele de avizare și promovare a actelor normative.
	Reiterând argumentul expus la punctul anterior din prezentul aviz, la Măsura 1.4. care se referă la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1310/2003 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la obținerea, evidența, păstrarea, sistematizarea și utilizarea datelor dactiloscopice și Listei funcțiilor deținute de persoanele supuse înregistrării dactiloscopice obligatorii, din coloana aferentă a instituțiilor responsabile de realizarea măsurii respective se va exclude AGE.	Nu se acceptă Având experiența anilor 2023-2024, se menționează că AGE la toate proiectele actelor normative prin care au fost aprobate conceptele și regulamentele sistemelor informaționale, a solicitat avizarea prealabilă a acestora. Din aceste

		considerente, AGE a fost inclusă în lista instituțiilor responsabile pentru a urgenta procesele de avizare și promovare a actelor normative.
	La Măsura 1.7. din coloana aferentă a instituțiilor responsabile de realizarea măsurii respective se va exclude AGE, deoarece, în temeiul art.72 alin.(2) și art.73 alin.(2) din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, realizarea activității respective ține de competența nemijlocit a MAI, cu suportul deținătorilor Sistemului informațional automatizat “Registrul dactiloscopic, Sistemului informațional integrat al Poliției de Frontieră, Sistemului Informațional de Gestionare a Vizelor, și depășește limitele competențelor proprii ai AGE.	Nu se acceptă Având experiența anilor 2023-2024, se menționează că AGE la toate proiectele actelor normative prin care au fost aprobate conceptele și regulamentele sistemelor informaționale, a solicitat avizarea prealabilă a acestora. Din aceste considerente, AGE a fost inclusă în lista instituțiilor responsabile pentru a urgenta procesele de avizare și promovare a actelor normative.
	Luând în considerare dispozițiile aceluiași art.72 alin.(2) și art.73 alin.(2) din Legea nr.467/2003, la Sub-capitolul X. MIGRAȚIA, la Măsura 1.6 și Măsura 1.7. de asemenea considerăm necesar de exclus AGE din lista instituțiilor responsabile, deoarece realizarea măsurii respective depășește limitele competențelor proprii ai AGE. În acest context, considerăm oportun să precizăm că, potrivit Acțiunii 50 din Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.829/2023, AGE nu se regăsește în lista instituțiilor responsabile de implementarea acțiunii în cauză.	Nu se acceptă Având experiența anilor 2023-2024, se menționează că AGE la toate proiectele actelor normative prin care au fost aprobate conceptele și regulamentele sistemelor informaționale, a solicitat avizarea prealabilă a acestora. Din aceste considerente, AGE a fost inclusă în lista instituțiilor responsabile pentru a urgenta procesele de avizare și promovare a actelor normative.
	La Sub-capitolul XII. COOPERARE JUDICIARĂ ÎN MATERIE CIVILĂ ȘI COMERCIALĂ, la Măsura 1.12. care se referă la adoptarea cadrului normativ pentru punerea în aplicare a acquis-ului UE de Decembrie 2026 instituire a unei Rețele Judiciare Europene în materie civilă și comercială, din coloana aferentă a instituțiilor responsabile de realizarea măsurilor respective se va exclude textul „(Agenția de Guvernare Electronică)”, deoarece realizarea acestei măsuri depășește limitele competențelor proprii ai AGE de instituție de implementare a politicilor de modernizare a serviciilor guvernamentale și de e-Transformare a guvernării în cadrul administrației publice centrale de	Se acceptă. AGE a fost exclusă din lista instituțiilor responsabile.

	specialitate, care nu este abilitată să inițieze de sine stătător proiecte de acte normative.	
Autoritatea Națională de Integritate (avizul nr.07/91 din 10.01.2025)	În Foaia de parcurs „Statul de drept”, Autoritatea este nominalizată ca instituție responsabilă la acțiunea 1.3 din CAPITOLUL 24 „JUSTIȚIE, LIBERTATE ȘI SECURITATE” I. COMBATEREA CRIMINALITĂȚII ORGANIZATE, IV.4. Confiscarea, înghețarea bunurilor și sancțiuni financiare (pag.23 a Foi de parcurs). Reieșind misiunea și competențele Autorității consfințite în Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, Autoritatea menționează ca susține proiectul de lege susmenționat și comunică despre lipsă altor propuneri și obiecții.	Notat
Agencia Națională de Prevenire și Combateră a Violentei Împotriva Femeilor și a Violentei în Familie (avizul nr. 524 din 06.01.2025)	Lipsă de obiecții și propuneri.	Notat
Agencia națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (avizul nr.01-DRA/1687 din 30 decembrie 2024)	Lipsa de propuneri și obiecții.	Notat
Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor (avizul nr.22-144 din 14.01.2025)	Comunică lipsa de obiecții și propuneri.	Notat
Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor (avizul nr.15-144 din 13.01.2025)	Agencia expune lipsa de propuneri și obiecții	Notat
Agencia Relații Interetnice (avizul nr. 02-03 din 13.01.2025)	Comunică lipsa de propuneri.	Notat

Agenția Servicii Publice (avizul nr.01/359 din 13.01.2025)	La compartimentul X. "Migrația" blocul X.2. "Migrația legală" rezultatul strategic nr.1 „Alinierea la acquis-ul UE”, la măsurile: 1.1 „<i>Adoptarea cadrului normativ pentru alinierea la Directiva (UE) 2024/1233 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 aprilie 2024 privind o procedură unică de solicitare a unui permis unic pentru resortisanții țărilor terțe în vederea șederii și ocupării unui loc de muncă pe teritoriul statelor membre și un set comun de drepturi pentru lucrătorii din țările terțe cu ședere legală pe teritoriul unui stat membru</i>”; 1.2. „<i>Modificarea cadrului normativ și a cerințelor tehnice necesare pentru a asigura punerea în aplicare practică a Directivei (UE) 2024/1233</i>”; și 1.3. „<i>Adoptarea cadrului normativ pentru transpunerea Directivei (UE) 2021/1883 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 octombrie 2021 privind condițiile de intrare și de ședere a resortisanților țărilor terțe pentru ocuparea unor locuri de muncă înalt calificate</i>”, din rubrica „Instituția responsabilă” de exclus textul „Agenția Servicii Publice”, pe motiv că Agenția Servicii Publice este responsabilă doar de procesul de confecționare a actelor de identitate pentru străini la solicitarea și în temeiul deciziei Inspectoratului General pentru Migrație din cadrul MAI și nu de transpunerea actelor UE ce vizează procedura eliberării actelor de identitate pentru străini. De asemenea, în anul curent Agenția Servicii Publice a aprobat specificațiile tehnice ale cărții de rezidență, prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1030/2002 al Consiliului din 13 iunie 2002 de instituire a unui model uniform de permis de ședere pentru resortisanții țărilor terțe, astfel MAI urmează să își configureze/adapteze sistemele informaționale în vederea eliberării permiselor unice/cărților de rezidență.	Se acceptă parțial. ASP a fost exclusă de la acțiunea 1.3. Acțiunile 1.1 și 1.2 au fost comasate, iar ASP urmează să acorde suport în procesul de elaborare a cadrului normativ de aliniere la Directiva (UE) 2024/1233.
	La compartimentul X. "Viza" blocul XI.2 "Documente de călătorie" (inclusiv securitatea documentelor, pașapoarte, permis de ședere): - măsura 1.4 de expus în următoarea redacție: „Achiziționarea noilor blanchete de pașapoarte și documente de călătorie”;	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
	La compartimentul X. "Viza" blocul XI.2 "Documente de călătorie" (inclusiv securitatea documentelor, pașapoarte, permis de ședere):	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.

	- măsura 1.6 cuvintele „automat de informații” de substituit cu cuvintele „informațional automatizat”;	
	La compartimentul X. ”Viza” blocul XI.2 ”Documente de călătorie” (inclusiv securitatea documentelor, pașapoarte, permis de ședere): - măsura 1.9 de expus în următoarea redacție: „Achiziționarea noilor blanchete pentru cărțile de rezidență”;	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
	La compartimentul X. ”Viza” blocul XI.2 ”Documente de călătorie” (inclusiv securitatea documentelor, pașapoarte, permis de ședere): - măsura 1.11 de expus în următoarea redacție „Adaptarea sistemului informațional automatizat pentru personalizarea cărților de rezidență”	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
Biroul Național de Statistică (avizul nr.19-18/2 din 06.01.2025)	propune includerea BNS în calitate de instituție co-responsabilă la următoarea acțiune: 1.6 Dezvoltarea, testarea și punerea în aplicație a noului sistem informațional ”Migrație”, subcapitolul X Migrația, X.1 Prezentare generală, capitolul 24 ”Justiție, libertate și securitate”.	Se acceptă. BNS a fost inclus în lista instituțiilor responsabile.
Centrul Național Anticorupție (avizul nr. 06/2/177 din 06.01.2025)	La capitolul 24, domeniul IV.4 – „Confiscarea, înghețarea bunurilor și sancțiuni financiare” se propune la subacțiunile 1.2, 1.3 și 1.4 în calitate de prim executor să fie stabilit Ministerul Justiției, ca autoritate abilitată cu atribuții de promovare a modificărilor normative.	Se acceptă parțial. Acțiunea 1.3 și 1.4 au fost excluse iar CNA rămâne responsabil de acțiune 1.2. În procesul de consultare și validare a proiectului acțiunea 1.2 a fost atribuită CNA (ARBI) fără propuneri suplimentare.
Compania Națională de Asigurări în Medicină (avizul nr.01-02/24 din 03.01.2025)	„la cap. 24 „Justiție, libertate și Securitate”, VI Azilul, menționăm că acțiunea de la subpct. 2.4. „Creșterea oportunităților străinilor de a solicita diferite măsuri de integrare în țară (sporirea rolul activ al centrelor de integrare a străinilor)” nu ține de domeniul de competență al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, din care cauză propunem excluderea CNAM din lista instituțiilor responsabile de realizarea acesteia.”	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
Casa Națională de Asigurări Sociale (avizul nr.115 din 03.01.2025)	„în limitele competenței sale funcționale comunică despre lipsa de obiecții și propuneri.”	Notat.
Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (avizul	„comunică despre lipsa obiecțiilor și propunerilor”	Notat.

nr.04-01/35 din 10 ianuarie 2025)		
Comisia Națională a Pieței Financiare (avizul nr.08-4/75 din 10.01.2025)	La Capitolul 24 „Justiție, libertate și securitate”, sub-capitolul IV.3 „Incriminarea și investigarea spălării banilor”, la acțiunea „1.4 Crearea Centrului de formare pentru promovarea educației și certificării în materie de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului”, propunem excluderea CNPF din lista instituțiilor responsabile din următoarele considerente. Potrivit art. 3 din Legea-cadru nr. 192/1998, CNPF are drept obiective de bază asigurarea stabilității, transparenței, siguranței și eficienței pe piața de capital și în raport cu fondurile de pensii facultative și cu organismele de plasament colectiv, prevenirea riscurilor sistemice și a manipulării pe piața de capital, precum și protejarea drepturilor consumatorilor de servicii financiare, în limitele stabilite de legislație. În acest sens se va reține, că potrivit art. 4 alin. (1) și alin. (2) din Legea nr. 192/1998, autoritatea CNPF se extinde asupra participanților la piața financiară nebanară, care cuprind emitenții de valori mobiliare, participanții profesioniști la piața financiară nebanară și investitorii. Subsecvent, participanții profesioniști la piața financiară nebanară sunt persoanele licențiate sau autorizate să desfășoare activități pe piața de capital, fondurile de pensii facultative și administratorii acestora. Corespunzător, atribuțiile CNPF stabilite de legislație în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului se limitează la exercitarea prerogativelor legale privind reglementarea, supravegherea și controlul pieței financiare prin adoptarea de decizii și dispunerea de măsuri executorii pentru participanții la piața financiară nebanară (art. 8 lit. b) din Legea nr. 192/1998), ori, la caz, participarea la crearea unui Centru de formare profesională depășește aria de competență a CNPF.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
Cancelaria de Stat (avizul nr. 24-78-274 din 14 ianuarie 2025)	1.La alineatul întâi (partea introductivă a Foii de parcurs), se va ține cont că acronimele pot fi utilizate în cazul în care au fost explicate anterior în text. În același timp, pe parcursul textului se utilizează atât denumirea prescurtată, cât și cea completă, inclusiv cuvântul „Uniunea Europeană”, ceea ce impune unificarea acestora. De asemenea, se impune definirea și a altor acronime utilizate pe parcursul textului, spre exemplu OACI, ETF, ECRIS ș.a.).	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.

	2. Se va examina suplimentar în ce măsură este aplicabil termenul de executare - „la data aderării”, în situația în care ultimul enunț din introducere stabilește că „documentul definește acțiuni și termene clare ... pentru a garanta coerența punerii în aplicare a reformei până în 2027”.	Precizare Mențiunea „la data aderării”, este inclusă din considerentul că unele reglementări din acquis-ul UE sunt valabile doar pentru statele-membre sau intrarea în vigoare a unor prevederi va fi stabilită la data aderării.
	3. La subcapitolul I. ”COMBATEREA CRIMINALITĂȚII ORGANIZATE”: 1) La Obiectivul strategic IV.3. „Incriminarea și investigarea spălării banilor”, se va exclude Cancelaria de Stat din lista instituțiilor responsabile pentru realizarea acțiunii/măsurii 1.4 „Crearea Centrului de formare pentru promovarea educației și certificării în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului”, ținând cont de atribuțiile exprese prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.657/2009, precum și de prevederile Codului educației al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.152/2014. Astfel, Cancelaria de Stat va participa, în comun cu celelalte autorități publice relevante la etapele de consultare, expertizare și avizare a proiectului de act normativ.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
	2) La obiectivul strategic IV.5 „Prevenirea și combaterea criminalității informatice”, se va exclude Cancelaria de Stat din lista instituțiilor responsabile pentru realizarea acțiunii/măsurii 4.1 „Operaționalizarea Agenției pentru Securitate Cibernetică (CERT Național, Punct Național de Contact), ținând cont de prevederile pct.6 din Hotărârea Guvernului nr.1028/2023. Astfel, Cancelaria de Stat a asigurat transmiterea integrală și în termen a spațiilor necesare pentru activitatea Agenției. Responsabilități suplimentare nu au fost stabilite pentru Cancelaria de Stat.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
	3) La obiectivul strategic IV.5 ”Îmbunătățirea mecanismului de combatere a traficului de persoane”, se va exclude Cancelaria de Stat din lista instituțiilor responsabile pentru realizarea acțiunii/măsurii 1.2 ” Efectuarea analizei și evaluării rolului Inspectoratului General al Poliției de Frontieră în domeniul combaterii traficului de persoane....”. Cancelaria de Stat nu deține competențe în domeniul respectiv.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.

	4) La Capitolul V "Gestionarea Frontierelor", obiectivul 1 "Alinierea cadrului normative și strategic național la acquis-ul UE și standardele europene în domeniul managementului integrat al frontierei, se va exclude Cancelaria de Stat din lista instituțiilor responsabile pentru realizarea acțiunilor /măsurilor 1.7 "Elaborarea unui studiu privind evaluarea arhitecturii sistemelor naționale....." și 1.12 "Adoptarea cadrului normativ pentru punerea în aplicare a acquis-ului UE de instruire a unei Rețele Judiciare Europene în materie civilă și comercială". Cancelaria de Stat nu deține competențe în domeniul respectiv.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
Dispensarul Republican de Narcologie (avizul nr.01-06/24 din 09.01.2025)	La capitolul 24 „Justiție, Libertate și Securitate”, subcapitolul II „Cooperarea în domeniul drogurilor”, punctul 4.2. cuvântul „sesizare” se substituie cu cuvintele „de referire a consumatorilor de droguri la tratament și reabilitare”, astfel punctul dat își pierde sensul.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
Ministerul Apărării (avizul nr.11/17 din 06.01.2025)	reieșind din faptul că Ministerul Apărării este menționat expres ca instituție co-responsabilă de realizarea măsurilor de transpunere prevăzute în Capitolul 24 „Justiție, Libertate și Securitate”, domeniul V. „Gestionarea frontierelor” (măsurile: 1.1., 1.2.), domeniul X. „Migrația” (măsurile: 1.1., 1.2., 1.9.), acesta se va expune în procesul de avizare și expertizare a proiectelor vizate, conform domeniului de competență.	Notat.
Ministerul Afacerilor Externe (avizul nr. DI/3/041-122 din 09 ianuarie 2025)	Conținutul compartimentului „Rezultat strategic” din proiectul Foii de parcurs „Statul de drept” urmează a fi revăzut, astfel încât acesta să prevadă indicatori specifici și măsurabili care trebuie atinși.	Precizare. Formatul rezultatelor strategice a fost propus de către reprezentanții Comisiei Europene în faza inițială a procesului de elaborare a proiectului Foii de parcurs.
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	„...solicităm excluderea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare din Foia de parcurs, de la Compartimentul III. Combaterea Terorismului și Prevenirea Radicalizării, de la poziția 4.3, ce prevede transpunerea Regulamentului(UE) 2019/1148 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind comercializarea și utilizarea precursorilor de explozivi, de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1907/2006 și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 98/2013. Pentru prevenirea utilizării precursorilor de explozivi în scopul actelor de terorism și menținerea securității publice, comercializarea și utilizarea acestora urmează a fi reglementată printr-un act normativ.”	Nu se acceptă. Având în vedere că substanțele menționate în anexele I și II ale Regulamentului(UE) 2019/1148 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019, țin de produsele de uz fitosanitar și fertilizanți, se consideră judicios ca reglementarea acestora privind punerea la dispoziție, introducerea, deținerea și utilizarea

		substanțelor sau a amestecurilor care ar putea fi folosite ilegal la fabricarea de explozivi să fie efectuată de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare în comun cu Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării și Ministerul Afacerilor Interne.
Ministerul Culturii (avizul nr.05/1-09/98 din 13.01.2025)	Comunică susținerea proiectului menționat supra, fără obiecții și propuneri	
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (avizul nr.03-153 din 22.01.2025)	La comp.IV.5 „Prevenirea și combaterea criminalității informatice”, - acțiunile 4.4 și 4.5 urmează a fi comasate și expuse după cum urmează: „4.4 Aprobarea proiectului hotărârii Parlamentului privind aprobarea documentului de politici publice în domeniul securității cibernetice.”, conform prevederilor Planului național de reglementări pentru anul 2025, aprobat prin Hotărârii Guvernului nr.841/2024. Totodată, termen limită pentru această acțiune urmează a fi indicat – noiembrie 2025;	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
	- acțiunea 6.1 necesită a fi exclusă, deoarece nu prezintă relevanță pentru Foaia de parcurs și se integrează în acțiunea 4.1 „Operaționalizarea Agenției pentru Securitate Cibernetică (CERT Național, Punct Național de Contact)”;	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
	-la acțiunea 6.2 „Adoptarea cadrului normativ în vederea alinierii la definiția NIS 2”, considerăm oportun cuvântul „definiția” de substituit cu cuvântul „Directiva”.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
Ministerul Educației și Cercetării (avizul nr. 07-09/8590 din 31.12.2024)	La Capitolul 24 „Justiție, libertate și securitate”, blocul X.2. Migrația legală, punct 1.7, măsura Adoptarea cadrului normativ pentru transpunerea Directivei (UE) 2016/801 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2016 privind condițiile de intrare și ședere a resortisanților țărilor terțe pentru cercetare, studii, formare profesională, servicii de voluntariat, programe de schimb de elevi sau proiecte educaționale și muncă au pair, solicităm excluderea Ministerului Educației și Cercetării ca instituție coordonatoare. Or, Ministerul Afacerilor Interne are competența directă în reglementarea normelor de intrare, ședere și ieșire din țară.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.

	Menționăm, în contextul, că în Planul Național de Reglementări pentru anul 2025, aprobat prin HG 841/2024, autoritatea responsabilă pentru acțiunea respectivă este Ministerul Afacerilor Interne. Ministerul Educației și Cercetării va contribui, conform competenței funcționale, la procesul de armonizare și realizare a acțiunilor și măsurilor necesare transpunerii actului UE menționat.	
Ministerul Energiei (avizul nr. 08-70 din 13 ianuarie 2025)	Având în vedere importanța monitorizării progresului acțiunilor planificate conform termenelor stabilite, considerăm oportună propunerea de a include în tabel indicatori de monitorizare care să permită o evaluare clară și transparentă a progreselor realizate. Aceștia vor contribui la asigurarea unei raportări eficiente și fundamentate asupra implementării Foii de parcurs.	Precizare. Formatul și structura Foii de parcurs a fost propusă de către reprezentanții Comisiei Europene în faza inițială a procesului de elaborare a acesteia, respectiv nu s-a solicitat includerea unor indicatori de monitorizare.
Ministerul Finanțelor (avizul nr. 02/1-03/6/41)	La Compartimentul VI "Azil", pct. 2.3 "Consolidarea cooperării cu societatea civilă din nordul, centrul și sudul țării pentru a oferi sprijin beneficiarilor (acoperiți de partenerii de dezvoltare) în domeniile accesului la informații, integrarea locală, incluziunea economică și coeziunea socială", se propune substituirea sintagmei „Ministerul Finanțelor” cu sintagma „Cancelaria de Stat”. E de menționat că, cooperarea cu societatea civilă și oferirea sprijinului din partea partenerilor de dezvoltare țin de competența Cancelariei de Stat, de comun cu autoritățile publice de specialitate. Mai mult ca atât, Cancelaria de Stat a elaborat documentația normativă ce ține de organizațiile necomerciale, precum și este responsabilă de coordonarea și gestionarea asistenței externe.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
	La Compartimentul XI "Viza", pct. 2.1 "Organizarea sediilor misiunilor diplomatice și oficiilor consulare pentru a respecta standardele Schengen" (inclusiv subpct. 2.1.1 și 2.1.2), pct. 2.2 "Achiziționarea de echipamente tehnice pentru captarea datelor biometrice ale solicitanților de viză" și pct. 3.3 "Dezvoltarea Sistemului național de informații privind vizele (NVIS), care va asigura interoperabilitatea cu Sistemul european de informații privind vizele", din coloana "Instituția responsabilă" urmează a fi exclus Ministerul Finanțelor.	Nu se acceptă. Acțiunile menționate implică costuri care au fost desfășurate în Anexa B a PNA. Ministerul Finanțelor a fost inclus la solicitarea MAE pentru a acorda sprijin în vederea identificării resurselor financiare.
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Pentru Capitolul 24 nu au fost înaintate obiecții și propuneri.	

(avizul nr.04-250 din 20.01.2025)		
Ministerul Justiției (avizul nr.04/1-459 din 15.01.2025)	La Capitolul 24 „Justiție, Libertate și Securitate”: IV.I Prevenirea și combaterea criminalității organizate La măsura 5.1 „Adoptarea cadrului normativ pentru alinierea la Măsura comună 97/827/JHA din 5 decembrie 1997 de instituire a unui mecanism de evaluare a aplicării și punerii în aplicare la nivel național a angajamentelor internaționale în domeniul luptei împotriva criminalității organizate (evaluare reciprocă)” executor principal se va indica Ministerul Afacerilor Interne. Or, politicile în domeniul luptei împotriva criminalității organizate sunt elaborate și promovate de către acesta din urmă.	Precizare. Acțiunea a fost exclusă la propunerea reprezentanților Comisiei Europene.
	Același raționament se va aplica și în raport cu măsura 5.2 „Implementarea mecanismului de evaluare a aplicării și punerii în aplicare la nivel național a angajamentelor internaționale în lupta împotriva criminalității organizate”.	Precizare. Acțiunea a fost exclusă la propunerea reprezentanților Comisiei Europene.
	IV.5 Prevenirea și combaterea criminalității informatice Cu referire la măsura 3.1 „Adoptarea modificărilor la Codul de procedură penală și a altor legi conexe (Legea nr. 371/2006, Legea nr. 20/2009, Legea nr. 59/2012 și Legea nr. 241/2007) pentru a asigura alinierea la cel de-al doilea Protocol adițional la Convenția Consiliului Europei privind criminalitatea informatică, consolidând astfel cooperarea internațională și îndeplinind standardele de conformitate privind divulgarea probelor electronice”, se constată că obiectul de reglementare este unul extins iar la o primă analiză nu vizează modificarea Codului de procedură penală, dar vizează mai mult legislația sectorială ce ține de furnizorii de servicii electronice și autoritățile de control. Prin urmare, Ministerul Justiției se va exclude în calitate de executor principal.	Nu se acceptă. Ministerul Justiției a fost stabilită autoritatea responsabilă, în baza domeniilor de activitate, aprobate prin Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Justiției (<i>HG nr.698 din 30 august 2017</i>), și a proceselor ce urmează a fi reglementate având în vedere Cel de-al doilea protocol adițional la Convenția privind criminalitatea informatică referitor la cooperarea consolidată și la divulgarea probelor electronice, care specifică că: 1) „...prezentul protocol se aplică: părților la convenție care sunt, de asemenea, părți la prezentul protocol, <u>în cazul anchetelor sau al procedurilor penale specifice referitoare la infracțiunile legate de sistemele informatice</u> și de date, precum și al

		colectării de probe în format electronic privind infracțiunile”; 2) „Fiecare parte adoptă măsurile legislative și alte măsuri necesare pentru a conferi autorităților sale competente, <u>în scopul unor anchete sau proceduri penale specifice</u>, posibilitatea de a adresa unei entități care prestează servicii de înregistrare a numelor de domenii pe teritoriul unei alte părți, o cerere privind informații deținute sau controlate de entitate, în vederea identificării sau a contactării registrantului unui nume de domeniu.”; 3) Fiecare parte adoptă măsurile legislative și alte măsuri necesare pentru a conferi autorităților sale competente posibilitatea de a emite un ordin care să fie transmis direct unui prestator de servicii de pe teritoriul unei alte părți, pentru a obține divulgarea unor informații specifice stocate referitoare la abonați, deținute sau controlate de prestatorul de servicii respectiv, <u>în cazul în care informațiile referitoare la abonați sunt necesare pentru investigațiile sau procedurile penale specifice ale părții emitente</u>. 4) „În ordin se specifică: a. vi. infracțiunea (infracțiunile) care face (fac) obiectul anchetei sau al procedurii penale; b. ii. dispozițiile legale și sancțiunile aplicabile pentru infracțiunea (infracțiunile) care face (fac) obiectul anchetei sau urmăririi penale”;
--	--	--

		5) Articolul 12 - Echipa comună de anchetă și anchete comune 1. Autoritățile competente ale două sau mai multor părți pot, de comun acord, înființa și desfășura <u>o echipă comună de anchetă pe teritoriul lor pentru a facilita anchetele sau procedurile penale</u>, în cazul în care coordonarea consolidată este considerată a fi deosebit de utilă. Autoritățile competente sunt stabilite de părțile în cauză.
	III. Combaterea terorismului și prevenirea radicalizării La măsura 1.1, în coloana aferentă a instituțiilor responsabile de realizarea măsurilor respective se va include Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal în calitate de instituție co-responsabilă.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
	Măsura 1.2 „Actualizarea definițiilor din Legea nr. 120/2017 cu privire la prevenirea și combaterea terorismului” se va exclude. În modul în care este formulate nu este clar care definiții urmează a fi modificate și care este scopul. Mai mult, în acest bloc se regăsesc mai multe măsuri care vizează modificarea aceleiași legi.	Se acceptă. Acțiunea a fost comasată cu 1.3.
	La măsura 1.3 „Completarea Legii nr. 120/2027 cu noi reglementări care prevăd schimbul de informații privind infracțiunile teroriste între autoritățile naționale relevante, Europol, statele membre și asigurarea protecției datelor cu caracter personal”, se consideră relevantă includerea Ministerului Afacerilor Interne în calitate de instituție co-responsabilă.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate. Ministerul Afacerilor Interne a fost inclus în lista instituțiilor responsabile.
	La măsura 1.6 „Adoptarea cadrului normativ pentru alinierea la Decizia 2005/671/JHA a Consiliului din 20 septembrie 2005 privind schimbul de informații și cooperarea referitoare la infracțiunile de terorism” în calitate de executor principal urmează a fi indicat Ministerul Afacerilor Interne reieșind din obiectul de reglementare a Deciziei 2005/671/JHA care stabilește pentru fiecare stat membru desemnarea unui serviciu specializat din cadrul forțelor sale de poliție sau din cadrul altor autorități de aplicare a legii.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate. Ministerul Afacerilor Interne a fost stabilit executor de bază.

	Mai mult, măsurile 1.1, 1.3 și 1.6 urmează a fi comasate într-o singură măsură, deoarece au același obiect și urmăresc finalități identice (i.e. transpunerea Deciziei 2005/671/JHA, inclusiv a modificărilor la aceasta, printr-un proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 120/2017). Se propune următoarea redacție: „Adoptarea cadrului normativ pentru alinierea la Decizia 2005/671/JHA a Consiliului din 20 septembrie 2005 privind schimbul de informații și cooperarea referitoare la infracțiunile de terorism, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2023/2123”.	Nu se acceptă. Acestea au fost validate separat în cadrul discuțiilor cu reprezentanții Comisiei Europene iar autoritățile naționale nu au avut comentarii/sugestii la etapa respectivă.
	La măsura 5.1 „Adoptarea Legii privind identificarea, desemnarea și protecția infrastructurii critice pentru a crea cadrul de reglementare primar necesar pentru transpunerea Directivei (UE) 2022/2557 privind reziliența entităților critice” se va indica ca co-executor și Ministerul Apărării.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
	IV. Cooperarea în materie de asigurare a respectării legii, schimbul de informații La măsura 2.6 „Adoptarea cadrului juridic pentru transpunerea Deciziei 2008/615/JHA a Consiliului din 23 iunie 2008 privind intensificarea cooperării transfrontaliere, în special în domeniul combaterii terorismului și a criminalității transfrontaliere (Prüm)” urmează a fi indicat în calitate de executor principal Ministerul Afacerilor Interne. Raționamentul rezidă în faptul că domeniul de aplicare al actului UE este cooperarea transfrontalieră în domeniile reglementate privind schimbul de informații între autoritățile cu atribuții de prevenire și combatere a infracțiunilor, competență ce aparține organelor de poliție.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate. Ministerul Afacerilor Interne a fost stabilit executor de bază.
	La măsura 1.3, în ipoteza în care MAI are în vedere asigurarea interoperabilității sistemelor pentru un schimb eficient de date prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect), atunci acest fapt se va specifica, similar formulării de la Capitolul 23 „Justiție și drepturi fundamentale”, Sub-capitolul II, Măsura 2.2. Însă, dacă măsura respectivă se referă la asigurarea interoperabilității și realizării schimbului de date între sisteme informaționale care nu implică utilizarea platformei MConnect, atunci este necesar de exclus AGE din lista instituțiilor responsabile, deoarece nu ține de competențele acestei instituții publice.	Nu se acceptă La etapa actuală este prematur de stabilit modalitatea de asigurare a interoperabilității privind schimbul de date, din considerentul că raportul de analiză nu este elaborat.

	La măsura 2.8 privind conectarea Republicii Moldova la rețeaua TESTA (Servicii transeuropene pentru telematică între administrații) și Măsura 6.3 din același capitol care se referă la instituirea unui punct focal național pentru interconectarea la rețeaua eu-Lisa, de asemenea se impune ca MAI să analizeze dacă procesele necesare implementării măsurilor menționate vor presupune utilizarea platformei de interoperabilitate (MConnect). Din acest punct de vedere, atragem atenția că potrivit art. 11 alin. (1) din Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, conectarea la platforma de interoperabilitate a participanților care dețin sisteme informaționale ale altor state are loc în baza tratatelor internaționale. Subsecvent, implicarea AGE în realizarea măsurilor menționate, în calitate de posesor al platformei de interoperabilitate (MConnect), se va putea realiza doar în condițiile normei legale menționate. Dacă procesele necesare implementării măsurilor menționate supra nu vor presupune utilizarea platformei MConnect, atunci AGE se va exclude din lista instituțiilor responsabile pentru implementarea acestor măsuri.	Precizare În cadrul consultărilor, acțiunea 2.8. a fost preluată de STISC pentru implementare iar acțiunea 6.3. de către MAI. Totodată, se specifică că la capitolul V. „Gestionarea frontierelor”, la acțiunea 1.7. este planificat „Elaborarea unui studiu privind evaluarea arhitecturii sistemelor naționale de informații utilizate între Republica Moldova și eu-LISA i (Sistemul informațional automatizat “Registrul dactiloscopic, Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră, Sistemul Informațional de Gestionare a Vizelor etc.), precum și interoperabilitatea acestora cu sisteme similare ale Uniunii Europene, în special cu Sistemul de informații Schengen (SIS), cu Sistemul de informații privind vizele (VIS) și cu sistemul „Eurodac”. Urmare elaborării studiul vor fi stabilite toate aspectele tehnice privind conectarea și interoperabilitatea sistemelor.
	V. Gestionarea Frontierelor La măsura 1.3 care se referă la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 565/2007 cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional automatizat „Registrul dactiloscopic” în conformitate cu cerințele EURODAC, din coloana aferentă a instituțiilor responsabile de realizarea măsurii respective se va exclude AGE. Astfel, menționăm că, pornind de la dispozițiile art. 72 alin. (2) și art. 73 alin. (2) din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, responsabili de asigurarea condițiilor juridice, financiare și organizatorice pentru dezvoltarea SIA „Registrul dactiloscopic”, precum și de realizarea nemijlocită a acestor competențe sunt posesorul	Nu se acceptă Având experiența anilor 2023-2024, se menționează că AGE la toate proiectele actelor normative prin care au fost aprobate conceptele și regulamentele sistemelor informaționale, a solicitat avizarea prealabilă a acestora. Din aceste considerente, AGE a fost inclusă în lista instituțiilor responsabile pentru a urgenta procesele de avizare și promovare a actelor normative.

	și deținătorul acestuia - Ministerul Afacerilor Interne și Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne. De altfel, potrivit Acțiunii 53 din Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 829/2023, AGE nu se regăsește în lista instituțiilor responsabile de implementarea acțiunii respective. Totodată, AGE își exprimă disponibilitatea acordării suportul necesar instituțiilor responsabile de implementarea Măsurii 1.3 la etapa coordonării prealabile a proiectului de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 565/2007.	
	Reiterând argumentul expus la punctul anterior din prezentul aviz, la Măsura 1.4 care se referă la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1310/2003 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la obținerea, evidența, păstrarea, sistematizarea și utilizarea datelor dactiloscopice și Listei funcțiilor deținute de persoanele supuse înregistrării dactiloscopice obligatorii, din coloana aferentă a instituțiilor responsabile de realizarea măsurii respective se va exclude AGE.	Nu se acceptă Având experiența anilor 2023-2024, se menționează că AGE la toate proiectele actelor normative prin care au fost aprobate conceptele și regulamentele sistemelor informaționale, a solicitat avizarea prealabilă a acestora. Din aceste considerente, AGE a fost inclusă în lista instituțiilor responsabile pentru a urgenta procesele de avizare și promovare a actelor normative.
	La măsura 1.7 din coloana aferentă a instituțiilor responsabile de realizarea măsurii respective se va exclude AGE, deoarece, în temeiul art. 72 alin. (2) și art. 73 alin. (2) din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, realizarea activității respective ține de competența nemijlocit a MAI, cu suportul deținătorilor Sistemului informațional automatizat „Registrul dactiloscopic”, Sistemului informațional integrat al Poliției de Frontieră, Sistemului Informațional de Gestionare a Vizelor, și depășește limitele competențelor proprii ai AGE. Luând în considerare dispozițiile aceluiași art. 72 alin. (2) și art. 73 alin. (2) din Legea nr. 467/2003, la Sub-capitolul X. MIGRAȚIA, la măsurile 1.6 și 1.7. de asemenea considerăm necesar de exclus AGE din lista instituțiilor responsabile, deoarece realizarea măsurii respective depășește limitele competențelor proprii ai AGE. În acest context, considerăm oportun să precizăm că, potrivit Acțiunii 50 din	Nu se acceptă Având experiența anilor 2023-2024, se menționează că AGE la toate proiectele actelor normative prin care au fost aprobate conceptele și regulamentele sistemelor informaționale, a solicitat avizarea prealabilă a acestora. Din aceste considerente, AGE a fost inclusă în lista instituțiilor responsabile pentru a urgenta procesele de avizare și promovare a actelor normative.

	Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 829/2023, AGE nu se regăsește în lista instituțiilor responsabile de implementarea acțiunii în cauză.	
	X. Migrația De la măsura 1.1 „Adoptarea cadrului normativ pentru transpunerea Directivei 2002/90/CE din 28 noiembrie 2002 de definire a facilitării intrării, tranzitului și șederii neautorizate” Ministerul Justiției se va exclude, deoarece excedă domeniile de competență ale acestuia. Politicile în domeniul intrării, tranzitului și șederii neautorizate sunt promovate de către Ministerul Afacerilor Interne.	Precizare. Acțiunea a fost exclusă la propunerea reprezentanților Comisiei Europene.
	Același raționament se va aplica și în raport cu măsurile 1.2 - 1.3.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate. Ministerul Afacerilor Interne a fost stabilit executor de bază.
	La măsura 1.6 „Dezvoltarea, testarea și punerea în aplicare a noului sistem informațional „Migrație””, se propune includerea Biroului Național de Statistică în calitate de instituție co-responsabilă.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
	XI. Viza La măsura 3.3 care se referă la dezvoltarea Sistemului național de informații privind vizele (NVIS) din coloana aferentă a instituțiilor responsabile de realizarea măsurilor respective se va exclude AGE, întrucât realizarea acestei măsuri depășește limitele competențelor proprii ai AGE.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
	XII. Cooperarea judiciară în materie civilă și comercială La măsura 1.5 „Adoptarea cadrului normativ pentru punerea în aplicare a acquis-ului UE privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială” urmează a fi stabilit termenul de realizare „decembrie 2026”.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
	La măsurile 1.3 și 1.4 se va exclude Ministerul Justiției din rubrica instituțiilor responsabile.	Precizare. Acțiunile au fost excluse din cauza ca au fost realizate.
	La măsurile 1.7, 2.1-2.4 în calitate de executor principal urmează a fi indicat Ministerul Muncii și Protecției Sociale.	Nu se acceptă. În ședința din 16.01.2024, din incinta MAI, urmare a discuțiilor telefonice

		dintre reprezentanții MJ și MMPS, s-a agreat de comun că acțiunile vor fi realizare de MJ.
	La măsura 1.8 „Adoptarea cadrului normativ pentru punerea în aplicare a acquis-ului UE privind crearea unei proceduri europene de somație de plată” rubrica „Instituția responsabilă” se va completa cu Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării și Ministerul Finanțelor.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
	La măsura 1.12 care se referă la adoptarea cadrului normativ pentru punerea în aplicare a acquis-ului UE de Decembrie 2026 instituire a unei Rețele Judiciare Europene în materie civilă și comercială, din coloana aferentă a instituțiilor responsabile de realizarea măsurilor respective se va exclude textul „(Agenția de Guvernare Electronică)”, deoarece realizarea acestei măsuri depășește limitele competențelor proprii ai AGE de instituție de implementare a politicilor de modernizare a serviciilor guvernamentale și de e-Transformare a guvernării în cadrul administrației publice centrale de specialitate, care nu este abilitată să inițieze de sine stătător proiecte de acte normative.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
	La măsura 3.2 „Adoptarea cadrului normativ pentru punerea în aplicare a acquis-ului UE privind cadrele de restructurare preventivă, remiterea de datorie și decăderile, precum și privind măsurile de sporire a eficienței procedurilor de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie” rubrica „Instituția responsabilă” se va completa cu Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
	La măsura 3.3 „Crearea Registrului de insolvență”, rubrica instituții responsabile se va completa cu următoarele instituții: Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească, Uniunea Administratorilor Autorizați.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
	La măsura 4.1 „Adoptarea cadrului normativ pentru punerea în aplicare a acquis-ului UE cu privire la anumite aspecte ale medierii în materie civilă și comercială” rubrica „Instituția responsabilă” se va completa cu Consiliul de Mediere.	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.
	XII. Cooperarea judiciară în materie penală La măsura 3.4 „Adoptarea cadrului normativ necesar în vederea alinierii acestuia la prevederile Deciziei-cadru 2005/214/JHA a Consiliului din 24 februarie 2005 privind aplicarea principiului	Se acceptă. Modificările au fost efectuate.

	recunoașterii reciproce a sancțiunilor financiare” rubrica „Instituția responsabilă” se va completa cu Ministerul Finanțelor.	
Ministerul Mediului (avizul nr.13-05/97 din 17.01.2025)	„...comunicăm susținerea acestuia fără obiecții și propuneri.”	
Ministerul Sănătății/ Agenția Națională pentru Sănătate Publică (avizul nr.01-21-6039 din 30.12.2024)	„...în limita competenței funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri privind măsurile incluse în documentul menționat, (număr unic 1136/MJ/MAI/2024).”	
Inspectoratul Național de Probațiune (avizul nr.04/11 din 06 ianuarie 2025)	„... nu are propuneri/comentarii sau observații.”	
Serviciul de Informații și Securitate (avizul nr. E/333 din 16 ianuarie 2025)	1.Expunerea denumirii măsurii 3.1 în următoare redacție: Crearea și operaționalizarea unei celule permanente de control, formată din reprezentanți ai Serviciului de Informații și Securitate, care vor trebui să reacționeze rapid la apariția unei crize, inclusiv de natura terorista pe Aeroportul Internațional Chișinău”	Precizare Acțiunea a fost exclusă și urmează a fi realizată prin intermediul Anexei B a PNA.
	2. La măsura 1.6 „Adoptarea cadrului normativ pentru alinierea la Decizia 2005/671/JHA a Consiliului din 20 septembrie 2005 privind schimbul de informații și cooperarea referitoare la infracțiunile de terorism”, considerăm imperios desemnarea în calitate de instituție responsabilă pentru transpunerea deciziei de referință, Procuratura Generală sau Ministerul Justiției, deoarece SIS nu are competențe funcționale pe domeniul dat. Analizând actul UE ce urmează a fi transpus conform măsurii date – (Decizia 2005/671/JHA a Consiliului din 20 septembrie 2005 privind schimbul de informații și cooperarea referitoare la infracțiunile de terorism”), menționam că în preambulul deciziei este prevăzut că „Persistența amenințării teroriste și complexitatea fenomenului necesită schimburi de informații din ce în ce mai extinse. Domeniul de aplicare al schimburilor de informații trebuie extins la toate fazele procedurii penale,	Se acceptă. Acțiunea a fost atribuită Ministerului Afacerilor Interne.

	<i>inclusiv la condamnare, precum și toate persoanele, grupurile entitățile anchetate, urmărite în justiție sau condamnate pentru infracțiuni de terorism”. Concomitent, art. 2 al deciziei prevede furnizarea de informații privind infracțiunile de terorism către Eurojust, Europol și statele membre. Așadar, alin. (1) al acestui articol reglementează că „fiecare stat membru desemnează un serviciu specializat din cadrul forțelor de poliție sau din cadrul altor autorități de aplicare a legii care vor avea acces la toate informațiile relevante care privesc și rezultă în urma cercetărilor penale desfășurate de autoritățile sale de aplicare a legii în cazul infracțiunilor de terorism și le va trimite la Europol”.</i> 1) Raportând acest aliniat la Legea nr. 136/2023 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, stabilim că Serviciul nu este organ de poliție și nu desfășoară cercetare penală în cazul infracțiunilor de terorism. În acest sens, competența pe segmentul dat se atribuie Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale care exercita urmărirea penală în cazul infracțiunilor de terorism (<i>art. 270² alin. (1) pct. 1) CPP</i>). Prin urmare, toate informațiile despre infracțiunile de terorism vor fi deținute de către organul procuraturi care gestionează toate fazele procedurii penale. Un alt aspect, ține de aliniatul (2) al aceluiași articol care stipulează că „<i>fiecare stat membru desemnează una sau acolo unde sistemul sau juridic permite, mai multe autorități, care să acționeze drept corespondenți naționali ai Eurojust în probleme ce privesc terorismul, sau o autoritate judiciară sau alta autoritate competentă, care în conformitate cu legislația internă are acces la și colectează toate informațiile relevante care privesc urmărirea penală și condamnarea pentru infracțiuni de terorism și le trimite la Eurojust</i>”.	
--	--	--

	2) Această prevedere evidențiază suplimentar lipsa competenței Serviciului pe caz, or SIS nu are atribuții de organ de urmărire penală pentru a colecta date despre urmărirea penală și condamnări în cazul infracțiunilor de terorism. 3) Concomitent, accentuam că conform Acordului de cooperare dintre Republica Moldova și Eurojust din data de 19 iunie 2014, a cărui scop este întărirea cooperării pe domeniul combaterii infracțiunilor grave, în special crima organizată și terorismul, în calitate de autoritate competentă de îndeplinire a obiectivelor din Acord a fost desemnată Procuratura RM, din cadrul acesteia fiind desemnat un procuror de legătură. 4) În alin. (4) al art. 2, sunt indicate categoriile de informații care trebuie transmise: calificarea infracțiunii cercetate, actele care fac obiectul cercetării, legături cu alte cazuri conexe, infracțiunea cercetată, informații despre condamnări definitive, cereri de asistență judiciară etc., informații de care nu dispune SIS. 5) Conținutul art. 4 al deciziei prevede „Cererile de asistență judiciară și de executare a hotărârilor judecătorești” - la fel nu țin de competența Serviciului, fiind prerogative ale Ministerul Justiției sau Procuraturii Generale (Capitolul IX al Codului de procedura penală).	
Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor (avizul nr. 02/2-23-106 din 23 ianuarie 2025)	„...propune la compartimentul ”1.2. Investigații financiare – accesul autorităților de aplicare a legii la informații financiare” și ”1.3. Incriminarea și investigarea spălării banilor” pct. 1.7. includerea, conform competenței fiecărei autorități, a unor indicatori de activitate care vor fi colectate, analizate și stocate. În cazul Serviciului, este oportun includerea următorilor indicatori: - Statistica privind informația transmisă de către entitățile raportoare Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor în baza prevederilor art. 11 din Legea nr. 308/2017 cu privire la	Se acceptă. Au fost incluse următoarele acțiuni: 1.5. Îmbunătățirea procedurilor de evidență a statisticilor privind investigațiile, urmăririle penale și condamnările realizate în cazurile de criminalitate organizată; 1.7. Îmbunătățirea procedurilor de evidență a statisticilor privind investigațiile, urmăririle penale și

	prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului; - Statistica privind investigațiile financiare desfășurate de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor; - Statistica privind măsurile asigurătorii aplicate de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor conform art. 33 din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului. De asemenea, luând în considerare modificările adoptate la Codul penal prin Legea nr. 83/2023, prin care s-a stabilit că toate organele de drept au competența de a investiga infracțiuni de spălare de bani, se consideră necesar includerea tuturor organelor de drept la rubrica ”Instituția responsabilă”. Totodată, de notat că, evidența sentințelor de condamnare este menținută de către Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești, autoritate administrativă subordonată Ministerului Justiției. Astfel, este oportun substituirea instituției ”Consiliul Superior al Magistraturii” cu ”Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești”.	condamnările realizate în cazurile infracțiunii de spălare de bani; 1.3. Îmbunătățirea procedurilor de evidență a statisticilor privind investigațiile financiare paralele.
Serviciul de Protecție și Pază de Stat (avizul nr.2/1 din 2 ianuarie 2025)	Prin scrisoarea nr.2/2386 din 29.11.2024 (la demersul MAI nr.14/4438 din 11.11.2024, prin care au fost solicitate contribuțiile și avizele la proiectul Programului Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană), Serviciul a remis anexele A și B completate, reieșind din acțiunile stabilite pentru SPPS. Astfel, pentru a aduce în concordanță prevederile acestora cu prevederile Foii de parcurs privind “Statul de Drept”, se impune necesitatea de modificare a Foii de parcurs (în coloanele INTERVALUL DE TIMP și INSTITUȚIA RESPONSABILĂ), după cum urmează: 2.3. Adoptarea cadrului juridic în vederea alinierii la dispozițiile Deciziei Consiliului din 28 noiembrie 2002 privind crearea unei	Se acceptă. Modificările au fost efectuate pentru ambele acțiuni.

	rețele europene de protecție a personalităților (2002/956/JAI) - Noiembrie 2025 - Serviciul de Protecție și Pază de Stat 2.4. Stabilirea cooperării cu Rețeaua UE pentru protecția personalităților publice - Noiembrie 2026 - Serviciul de Protecție și Pază de Stat	
Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică <i>(avizul nr.1.4/67/25 din 14.01.2025)</i>	Cu referire la capitolul V. Gestionarea Frontierelor La acțiunea 1.3. și 1.4. se va exclude Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică din calitatea de instituție responsabilă, urmând ca aceasta să examineze proiectele hotărârilor respective în procesul de avizare.	Nu se acceptă. STISC a fost adăugat în lista co-executorilor pentru acorda sprijin în procesul de elaborare a cadrului normativ. MAI și-a asumat procesul de elaborare și promovare a cadrului normativ, în ambele cazuri (1.3. și 1.4.)
	La acțiunea 1.7. se va exclude Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică din calitatea de instituție responsabilă, întrucât această acțiune depășește domeniile de competență a STISC.	Nu se acceptă. STISC a fost adăugat în lista co-executorilor pentru acorda sprijin în procesul de elaborare studiului privind evaluarea arhitecturii sistemelor naționale de informații utilizate între Republica Moldova și eu-LISA.
	Cu referire la capitolul X. Migrația La acțiunea 1.6. se va exclude Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică din calitatea de instituție responsabilă, deoarece dezvoltarea Sistemelor Informaționale este responsabilitatea posesorului acestui sistem, și nu ține de atribuțiile STISC.	Nu se acceptă. STISC a fost adăugat în lista co-executorilor pentru acorda sprijin în procesul de elaborare a cadrului normativ. MAI și-a asumat procesul de elaborare și promovare a cadrului normativ.
Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești <i>(avizul nr.25 din 13.01.2025)</i>	La capitolul IV. Cooperarea în materie de asigurare a respectării legii, schimbul de informații, pct.1.1-1.3., în funcție de datele vizate în aceste acțiuni, ar putea fi necesar și implicarea Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești (dacă datele țin de identificarea veniturilor, locul aflării debitorului și bunurile sale);	Se acceptă. UNEJ a fost inclusă lista instituțiilor responsabile.

	La capitolul XII. Cooperarea judiciară în materie civilă și comercială, pct. 1.8 și 2.5 ar fi necesar implicarea Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești	Se acceptă. UNEJ a fost inclusă lista instituțiilor responsabile.
Camera notarială (avizul nr.9/2025 din 06 ianuarie 2025)	cu referire la adoptarea cadrului normativ pentru punerea în aplicare a acquis-ului UE privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat european de moștenitor, menționăm că prin noul Cod Civil modernizat, în vigoare începând cu 1 martie 2019, certificatul instituit prin Regulamentul UE nr.650/2012 este cel mai apropiat de certificatul de moștenitor stabilit de Codul civil al Republicii Moldova.	Nu se acceptă. Regulamentul (UE) nr. 650/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat european de moștenitor nu este transpus integral în legislația națională.
Agencia Medicamentului și Dispozitivelor Medicale (avizul nr.Rg02-000087 din 13.01.2025)	„...comunică lipsa obiecțiilor.”	
Administrația Națională a Penitenciarelor (avizul nr.7-15 din 06.01.2025)	„...comunică despre susținerea integrală a acestuia în lipsa obiecțiilor și a propunerilor suplimentare.”	
Consiliul pentru egalitate (avizul nr.04/108 din 29.01.2025)	„...comunică lipsa de propuneri sau obiecții în partea ce vizează Capitolul 24 „Justiție, libertate și securitate””	
DG NEAR (e-mail de la AUNINA Elizabete (DG NEAR) din 30.01.2025)	Rezultatul strategic „3 Sistemul de vize al Republicii Moldova interoperabil cu VIS al UE” se exclude	Se acceptă.
Ministerul Afacerilor Interne	Capitolul V „Gestionarea frontierelor” se va completa cu rezultatul strategic 4, cu următorul conținutul „4. Consolidarea măsurilor de control asupra persoanelor care beneficiază de regim liberalizat de vize”, termen „Decembrie 2025”, responsabil „Ministerul Afacerilor Interne”	